

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennytte forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

INDBYDELESSKRIFT

til

AFGANGS- OG AARSPRØVERNE

i

ROSKILDE KATHEDRALSKOLE

I JUNI OG JULI 1877.

ROSKILDE.

H. A. MÜLLERS BOGTRYKKERI.

1877.

INDBYDELSSESSKRIFT

til

AFGANGS- OG AARSPRØVERNE

i

ROSKILDE KATHEDRALSKELE

I JUNI OG JULI 1877.

ROSKILDE.

H. A. MÜLLERS BOGTRYKKERI.

1877.

Tillæg
til
Fortegnelsen
over
Roskilde Kathedralskoles
BIBLIOTHEK,

omfattende dettes Tilvæxt til 1876.

Nr. 1.

A. Encyklopædier.

Bayle. Dictionnaire historique et critique. Rotterdam 1697.
2 voll. Fol.

B. 1. Almindelig Litteraturhistorie

- I. F. Laharpe. Lycée ou cours de litterature ancienne et moderne. I—XVI. Paris 1815.
- F. v. Raumer. Handbuch der Geschichte der Litteratur. 4 Bde. Leipzig 1864.

2 Græsk og romersk Litteratur.

- Botzon. De Sophrone et Xenarcho mimographis. Lyck 1856. 4.
- A. Th. Broman. Om beskaffenheten af Romarnes ildsta nationelle poesi. Falun 1862. 4.
- S. G. Cavallin. Sokrates, en fortids-bild. Christiansstad 1861. 4.
- H. C. A. Eichstädt. De dramate Graecorum comico-satyrico. Lipsiae 1793.
- W. Forsyth. Life of M. T. Cicero. London 1867.
- C. v. Friesen. M. Val. Martialis. Stockholm 1875.
- C. Kock. De parabasi, antiquae comoediae Atticae interludio. Anclam 1856. 4.
- A. Lion. Maecenatiana sive de C. C. Maecenatis vita et moribus cum fragmentis. Gottingae 1824.
- A. Th. Lysander. Romerska litteraturens historia. 1. Malmö 1858.
- A. Petermann. Ueber den Ursprung und Begriff der römischen Satire. 1. Glogau 1856. 4.
- F. Schoell. Geschichte der griechischen Litteratur; aus dem französischen übers. v. Schwarze. 3 Bde. Berlin 1830.
- W. S. Teuffel. Geschichte der römischen Litteratur. Leipzig 1870.

- A. Trendelenburg.** Grammaticorum Graecorum de arte tragica judiciorum reliquiae. Bonnae 1867.

3 Nordisk Litteratur.

- E. Alberti.** Lexikon der Schleswig-Holstein-Lauenburgischen und Eutinischen Schriftsteller von 1829 bis Mitte 1866. 2 Abtheil. Kiel 1868.
- H. Bjursten.** Om den svenska romansen. Stockholm 1864. 4.
- L. Dietrichson.** Indledning i Studiet af Danmarks Litteratur i vort Aarhundrede. Upsala 1860.
- B. Kordes.** Lexicon der jetzt lebenden Schleswig-Holsteinischen und Eutinischen Schriftsteller. Schleswig 1797.
- J. E. Kraft.** Norsk Forfatter-Lexicon 1814—56, udg. af Lange. 1—6 H. Christiania. 1863.
- C. J. Lénström.** Sveriges litteratur- og konst-historia. Upsala 1841.
- L. Molbech.** Historisk-biographiske Samlinger til den danske Sprog- og Litteraturhistorie i ældre og nyere Tid. 1—3 H. Kjøbenhavn 1858.
- T. Overskou.** Den danske Skueplads. 5 Dele. Kbhv. 1854.
- G. Rode.** Renaissancens tidligste Eftervirkning paa dansk poetisk Litteratur. Kbhv. 1866.
- O. Skavlan.** Holberg som Komedieforfatter. Kristiania 1872.
- J. S. Welhaven.** Ewald og de norske Digtere. Christiania 1863.

4 Andre Folks Litteratur.

- Bendixen.** Des Grafen B. Rebolledo Selvas danicas. Pløen 1858. 4.
- J. Clausen.** Laurentius Valla, hans Liv og Skrifter. Kbhv. 1861.
- Düringer.** Nicolaus Lenau als Mensch und Dichter. Tilsit 1856. 4.
- O. Kallsen.** Die französische Salonlitteratur im 17ten Jahrhundert. Pløn 1862. 4.
- H. Kurtz.** Geschichte der deutschen Litteratur. 4 Bde. Leipzig 1873.
- W. Menzel.** Deutsche Dichtung von der ältesten bis auf die neueste Zeit. I—III. Stuttgart 1859.
- C. Rosenberg.** Rolandskvadet. Kbhv. 1860.
- K. Rosenberg.** Klopstock über die alten. Berlin 1856. 4.
- S. Schandorph.** Goldoni og Gozzi. Kbhv. 1874.

- J. Schmidt.** Geschichte der deutschen Literatur seit Lessings Tod. I—III. Leipzig 1859.
Strehlke. Abhandlung über Corneille und Racine. Danzig 1856. 4.
T. Sundby. Brunetto Latinos Levnet og Skrifter. Kbhvn. 1869.

5. Biographier, Nekrologer o. desl.

- S. Ansgarii** vita gemina, una scripta per S. Rimbertum, altera per Gualdonem; ed. C. Arrhenius. Holmiae 1677. 4.
B. Bangs Selvbiographi, udg. af Otto. Kbhvn. 1867.
Bernhardt. Dr. Chladni der Akustiker. Wittenberg 1856. 4.
L. Daae. Optegnelser til L. Holbergs Biographi. Kristiania 1872.
T. Eckhardus. Vita Alberti Stadensis. Goslariae. 1726. 4.
R. J. F. Henrichsen. Rasmus Rasks Skoleliv. Odense 1860.
L. Holbergs tre latinske Breve om sit Liv og Levnet, oversatte 1745. 2 og 3 H. Kbhvn. 1857.
F. E. Hundrup. Biographiske Efterretninger om de Candidater, som have underkastet sig den philologisk-historiske Embedsexamen. Kbhvn. 1866.
— Lærerstanden ved Helsingørs lærde Skole. Roskilde 1860.
— Lærerstanden ved Slagelse lærde Skole. Roskilde 1860.
— Biographiske Efterretninger om de fra Slagelse lærde Skole dimitterede Disciple. 1—2 H. Roskilde 1863.
— Lærerstanden ved Viborg Kathedralskole. Viborg 1875.
E. F. Koch. Oluf Borck. Kbhvn. 1866.
A. Leth og G. L. Wad. Meddelelser om Dimitterede fra Herlufsholm fra Skolens Stiftelse til 1875. Næstved 1875.
Miehaelis. Voltaires Leben bis zum Jahre 1750. Guben 1856. 4.
J. Monrads og **R. Areboes** Autobiographier, udg. af Burmann-Becker. Kbhvn. 1862.
F. Orsinis Memoirer. Kbhvn. 1858.
Th. Overskou. Af mit Liv og min Tid. Kbhvn. 1868.
C. PaIndan-Müller. Hvad var Saxo Grammaticus, og hvor er hans Grav? Nykjøbing 1861.
C. P. Riis. C. Pavels Biografi og Dagbøger. 1—4. Bergen 1863.
C. P. Rosendahl. En kort Skildring af Carl Rieu. Kbhvn. 1822.
C. W. Smith. Om Holbergs Levnet og populære Skrifter. Kbhvn. 1858.
Professor L. Smiths Selvbiografi (Slutning). Sorø 1875.
A. G. Sommer. Th. Bartholin. Kbhvn. 1858. 4.

Leonora Christina Ulfeldts Jammers Minde, udg. af S. B. Smith. ~
Kbhvn. 1869.

Vorwerck. Daniel von Soest. Soest 1856. 4.

A. Zimmermann. Macchiavel in seiner historischen Bedeutung
für Italien. Berlin 1856. 4.

6. Bogvæsenets Historie. Bibliotheker. Kataloger.

J. H. Bang. Meddelelser af den Bülowiske Manuscriptsamling i
Sorø Akademis Bibliothek. Kbhvn. 1860.

— Fortegnelse over Sorø Akademis Manuscriptsamling. Sorø
1861.

C. Bruun. I. Holbergs Peder Paars. Kbhvn. 1862.

— Aarsberetninger og Meddelelser fra det store Kgl. Bibliothek.
1 Bd. 2 Bds. 1, 2, 4, 5 H. Kbhvn. 1865.

— Det store kongelige Bibliotheks Stiftelse under Kong Frederik
den 3die og Christian den 5te. Kbhvn. 1873.

— Bibliotheca Danica. 2det H. Kbhvn. 1875.

W. Engelmann. Bibliotheca scriptorum classicorum. Leipzig 1858.

F. Fabricius. Dansk Bogfortegnelse for Aarene 1841—58.
Kbhvn. 1861.

— Register til dansk Bogfortegnelse for Aarene 1841—58.
Kbhvn. 1862.

Jørgensen. Fortegnelse over Horsens Skoles Bogsamling. Hor-
sens 1863.

H. Linnestrøm. Svenskt boklexikon. H. 1—20. Stockholm 1867.

Lucht. Ueber Ausgaben der Classiker, insbesondere des Cäsar.
Rendsburg 1859. 4.

C. Nyrup. Bidrag til den danske Boghandels Historie. 2 Dele.
Kbhvn. 1370.

**Rapport sur les collections scandinaves de la bibliothèque Sainte
Geneviève**. Paris 1873.

7. Lærde Selskaber og deres Skrifter.

Kort Udsigt over det philologisk-historiske Samfunds Virksomhed
fra 1854—58. 3 H. Kbhvn.

H. F. Rørdam. Selskabet for Danmarks Kirkehistorie i dets
første 25 Aar. Kbhvn. 1875.

8. Tidsskrifter af blandet Indhold.

Attisches Museum, herausg. v. Wieland. I—IV. Zürich 1796.

Neues attisches Museum, herausg. v. Wieland, Hottinger u.
Jacobs. I—III. Zürich 1805.

- Deutsche Rundschau**, herausg. v. Rodenberg. 1. Jahrg. (8 H. mangler), 2. Jahrg. H. 1—7. Berlin 1874.
- Før Nordens Ungdom**, udg. af Rolfsen. 1876. Januar—Februar. Kbhn.
- Fra Videnskabens Verden**, Nr. 7, 10, 12—16.
- H. Hertz.** Ugentlige Blade, Nr. 1—65. Kbhn. 1858—59. 4.
- Literarisches Centralblatt für Deutschland**, herausg. v. Zarncke. Leipzig 1871. Nr. 40 — 1876 Nr. 15 (defekt).
- Museum der Alterthumswissenschaft**, herausg. v. Wolf u. Butt-mann. I—II. Berlin 1807—10.
- Nordisk Tidsskrift** för politik, ekonomi och litteratur, utg. af Hamilton. 1866—70. Lund.
- Nordisk Tidsskrift** for Fiskeri. 2. Aarg. H. 3—4. 3. Aarg. H. 1. Kbhn. 1875.
- Tidsskrift for Filologi og Pædagogik.** 1—10 Aargang. Ny Række: 1—2 Bd. (defekt).

C. Sprogvidenskab.

1. Sprog i Almindelighed.

- A. F. Bernhardi.** Sprachlehre. Berlin 1801.
- J. C. Kirchhoff.** Zur Theorie einer griechisch-römischen Phonik. Altona 1861. 4.
- N. M. Petersen.** Nogle Uddrag af Forelæsninger, vedkommende de nordiske Sprog. Kbhn. 1861. 4.
- E. Renan.** De l'origine du language. Paris 1859.
- V. Thomsen.** Den gotiske sproglærdes indflydelse på den finske. Kbhn. 1869.

2. Det græske Sprog.

a. Ordbøger.

- C. Berg.** Græsk-dansk Ordbog. Khlvn. 1862.
- C. F. Ingerslev.** Græsk-dansk Ordbog til Skolebrug. Kbhn. 1866.
- Müller.** Kurzgefasstes neugriechisches Wörterbuch. Berlin 1825.
- W. Pape.** Deutsch-griechisches Handwörterbuch. Braunschweig 1859.

b. Grammatiker.

- F. Blass.** Ueber die Aussprache des Griechischen. Berlin 1870.
- S. Bruun.** Græsk Formulære. Christiania 1873.
- P. Buttmann.** Griechische Grammatik. Berlin 1818.

- S. Eckerbom.** Paradigmer för grekiska Adjektivers declination och comparation. Lund 1869.
- Graecae grammatices rudimenta in usum regiae scholæ Etonensis.** Etonac 1805.
- G. Hermann.** De emendanda ratione Graecae grammaticae. Accedunt Herodiani aliorumque libelli nunc primum editi. Lipsiae 1801. P. 1.
- G. L. Janson.** De Graeci sermonis deminutivis. Thorn 1856. 4.
- J. Klein.** Die wichtigsten Regeln der griechischen Syntax. Bonn 1861.
- F. Lange.** Det græske Sprogs Grammatik. Kbhv. 1835.
- N. Lang Nissen.** Kort græsk Grammatik. Kbhv. 1833.
- A. Melander.** Om den grekiska accenten. Wexiö 1860. 4.
- C. F. Munthe.** Det græske Sprogs Grammatica. Kbhv. 1744.
- A new method of learning with facility the greek tongue. London 1817.
- L. A. Rnsén.** Accusativus och dativus i grekiska språket. Linköping 1860.
- P. H. Tregler.** Griechische Formenlehre für Schulen. Schleswig 1867.
- V. Voss.** Nogle Bemærkninger ved Curtius' græske Skolegrammatik. Drammen 1859.
- R. Winkler.** De accentus Graeci vi et usu. Breslau 1856. 4.

c. Læsebøger.

- S. N. J. Bloch.** Græsk Læsebog. Kbhv. 1823.
- J. A. E. Schmidt.** Hülfsbuch zur Erlernung der neugriechischen Sprache. Leipzig 1824.

3. Det latinske Sprog.

a. Ordbøger.

- L. Doederlein.** Lateinische Synonyme und Etymologien. 6 Th. Leipzig 1826.
- Falkenberg.** Latinsk Vocabularium til Skolebrug. Christiania 1867.
- W. Freund.** Wörterbuch der lateinischen Sprache. 4 Bde. Leipzig 1834.
- J. G. T. Grässe.** Orbis Latinus oder Verzeichniss der lateinischen Benennungen der bekanntesten Städte etc. Dresden 1861.
- J. Ochmann.** Index verborum linguae Latinae. Oppolii 1856.

b. Grammatiker.

- J. Baden. Grammatica Latina. 1790.
 C. G. Brøder. Praktisk latinsk Grammatik, overs. af Sverdrup. Kbhn. 1816.
 G. Chapman. An abridgment of Mr. Ruddiman's rudiments of the latin grammar. Edinburgh 1810.
 N. V. Dorph. Latinsk Grammatik. Kbhn. 1831.
 K. Feilberg. Conjunctionernes Betydning i den latinske Sætningsbygning. Kristiansand 1862.
 O. J. Gunmalins. Om latinska språkets orthoepi. Örebro 1860.
 M. K. Holfeldt. Schematisk Fremstilling af Sætningskærøn i det latinske Sprog. Christiania 1858.
 Jehrisch. Beiträge zur Kenntniss der Darstellungsweise und des Sprachgebrauchs der alten vornehmlich römischen Dichter. Görlitz 1856. 4.
 J. N. Madvig. Latinsk Sproglære. Kbhn. 1867.
 G. R. Rabe. Om de olika uttrycken i latinot för satser, hvilke i Svenskan indledes med att. Stockholm 1861. 4.
 E. L. Richter. De supinis Latinae linguae. Königsberg 1856. 4.
 W. Wolff. De formularum non (modo) et non modo non — sed (etiam) et ne-quidem quaeque sunt similes usu Ciceroniano. Ratibor 1856. 4.

c. Læsebøger.

- V. A. Borgen. Latinsk Læsebog. Kbhn. 1834.
 F. Gediko. Latinsk Læsebog. Kbhn. 1817.
 C. Wiegand. Das Proverbium in grammatischer Verwendung bei dem Elementarunterricht in der lateinischen Sprache. Leipzig 1861.

d. Anvisninger til at skrive Latin.

- G. Sauppe. Themen zu lateinischen Aufsätze. Berlin 1858.

e. Metrik.

- A. Apel. Metrik. I—II. Leipzig 1814.
 G. Hermanni. elementa doctrinae metriceae. Lipsiae 1816.
 Westphal. Harmonik und Melopöie der Griechen. Leipzig 1863.
 R. Westphal. Die Fragmente und die Lehrsätze der griechischen Rhytmiker. Leipzig 1861.

6 Det danske Sprog.

- J. Aasen. Ordbog over det norske Folkesprog. Christiania 1850.
 K. Knudsen. Er Norsk det samme som Dansk? Kristiania 1862.

- J. Kok. Det danske Folkesprog i Sønderjylland. I—II. Kbhvn. 1863.
- J. Levin. Til Kritiken af det Synonyme i Dansk. Kbhvn. 1860.
— Til Polemiken om det Synonyme i Dansk. Kbhvn. 1860.
- K. J. Lyngby. Bidrag til en sønderjysk Sproglære. Kbhvn. 1858.
— Det nordiske Retskrivningsmøde i Stockholm. Kbhvn. 1870.
- L. Warming. Det jydske Folkesprog grammatiske fremstillet. Kbkvn. 1862.
- L. F. A. Wimmer. Navneordenes Bøjning i ældre Dansk. Kbhvn. 1868.
— Runeskiftens Oprindelse og Udvikling i Norden. Kbhvn. 1874.

7. Det islandske Sprog.

- J. Egilsson. Lexicon pöeticum antiquae linguae septentrionalis. Hafniae 1854.
- C. Iversen. Kortfattet islandsk Formlære for de første Begyndere. Haderslev 1861.
- E. Jonsson. Oldnordisk Ordbog. Kbhvn. 1863.
- G. Lund. To Stykker af det oldnordiske Sprogs Ordføjnislære. Nykjøbing 1859.

8. Det svenske Sprog.

- N. D. Augustin. Försök till ordbok öfver Medelpads allmogemål. Östersund 1861. 4.
- I. G. Ek. Dansk-svensk ordbok. Lund 1871.
- Ordbok öfver Svenska språket, utgifv. af Svenska Akademien. 1 H. Stockholm 1870.
- J. E. Rietz. Ordbok öfver Svenska allmoge-språket. I—II. Lund 1862.
- J. E. Rydqvist. Svenska språkets lagor. I—IV. Stockholm 1850.

9. Det engelske Sprog.

- C. Bertram. Rudimenta grammaticae Anglicanae. Kbhvn. 1750.
- A. Larsen. Vejledning til en korrekt Udtale af det engelske Sprog. Kbhvn. 1861.
- J. Wallis. Grammatica linguae Anglicanae. Hamburgi 1675.

10. Det tyske Sprog.

- H. Aspling. Vermischte Bemerkungen über deutsche Idiotismen. Norkøping 1862.

- L. Cholevins.** Praktische Anleitung zur Abfassung deutscher Aufsätze. Leipzig 1874.
- Dispositionen und Materialien zu deutschen Aufsätzen. 2 Bdchen. Leipzig 1875.
- M. Kramer.** Woordenboek der Nederlandsche Hoogduitsche Taal. Deutsch-Holländisches Wörterbuch. Leipzig 1787. 2 voll. 4.
- C. Johansen.** Die Nordfriesische Sprache nach der Föhringer und Amrumer Mundart. Kiel 1862.
- K. J. Lyngby.** Om Nordfrisisk i Bokkning og Hvidding Herreder. Kbhvn. 1858.
- J. Løkke.** Tysk Syntax. I. Casuslæren. Lille Hammer 1857.
- P. Petersen.** Om Brugen af de personlige Modi i Tydsk. Kbhvn. 1860.
- Om Brugen af de upersonlige Modi i Tysk. Kbhvn. 1862.
- Rung og Funch.** Det tyske Sprogs Bøjningslære. Kbhvn. 1862.
- O. Fibiger.** Materialier til tyske Stile. Kbhvn. 1860.
- A. Egger.** Deutsches Lehr- und Lesebuch für höhere Lehranstalten. 3 Th. Wien 1875.

11. Det franske Sprog.

- L. S. Borring.** Dictionnaire danois-français. Copenhague 1856.
- A. Brachet.** Grammaire historique de la langue française. Paris.
- Heller.** De la suppression de l'article devant les substantifs joints aux verbes. Berlin 1856. 4.
- C. F. Ingerslev.** Fransk Grammatik til Skolebrug. Kbhvn. 1860.
- F. Richter.** Beiträge zur französischen Schulgrammatik. Rastenburg 1856.
- Hauschild.** Fransk Elementarbog. Kbhvn. 1858.
- H. C. F. Lassen.** Fransk Læsebog for Skolernes lavere Klasser. Odense 1858.

12. Andre romanske Sprog.

- G. Frellsen.** Spansk-Norsk og Norsk-Spansk Ordbog. I-II. Bergen 1859.

13. Forskjellige andre Sprog.

- N. V. Dorph.** Rotvæsk Lexicon. Viborg 1824.
- C. E. Janssen.** Elementarbog i Eskimoernes Sprog. Kbhvn. 1862.
- Kampmann.** Ein Bild der polnischen Sprache. Breslau 1856. 4.

D Græske Forfattere.

1 Digtere.

Collectanea Graeca majora ed. A. Dalzel. I—II. Edinburgi 1797.

Graecorum Satyrographorum fragmenta, coll. C. Friebel. Berolini 1837.

Kiehnert. Zur Kritik der attischen Dichter. Cöslin 1856. 4.

Aeschylus' Perser erkl. v. L. Schiller. Berlin 1869.

Æschylus' Tragedier Prometheus, Perserne, De Bønfaldende, De syv mod Theben, oversatte af N. V. Dorph. Kbhv. 1854. 2 Hefter.

Boeger. De primo stasimo Agamemnonis Aeschyleae. Königsberg 1856.

Klossowski. Commentatio de ultimo Persarum cantico. Trzemeszno 1856.

Anakreon und Sappho von C. A. Overbeck. Leipzig 1800.

Aristophanis comoediae XI. opera O. Biseti. Genevae 1607. Fol.

— comoediae emendatae a P. Invernitzio. 13 voll. Lipsiae 1826.

— comoedias ed. T. Bergk. I—II. Lipsiae 1852.

— comoedias ed. Meineke. I—II. Lipsiae 1860.

— comoediae. Ed. Meineke. Ed. stereot. vol. 1. Lipsiae 1860.

Aristophanes. Die Acharner. Griechisch u. Deutsch von W. Ribbeck. Leipzig 1864.

— Die Ritter. Griechisch u. Deutsch von W. Ribbeck. Berlin 1867.

Ausgewählte Komoedien des Aristophanes, erkl. v. T. Kock. 2, 3 Ed. Berlin 1868.

Aristophanes. Hveperne, Fuglene, Ridderne, Freden. Oversatte af N. V. Dorph. Kbhv. 1866.

Bionis et Moschi carmina ed. Ziegler. Tubingae 1868.

Callimachi hymni et epigrammata, ed. A. Meineke. Berolini 1861.

Callimachea. ed. O. Schneider. 2 voll. Lipsiae 1870.

Cleanthes der Stoiker von G. C. F. Mohnike. Greifswalde 1814.

Coluthi raptus Helenae et Tryphiodori expugnatio Troiae. Lipsiae 1822.

Euripides. J. P. Bang. De auctore Iphigeniae Aulidensis disputation. Hauniae 1867.

W. Hornbostel. Ueber die Phoenissen des Euripides. Ratzeburg 1862.

Silber. Lectiones Euripideae. Oels 1856. 4.

- Trede.** Qva arte Hecuba Euripidea composita sit. Kiel 1863.
- E. Vollbehr.** De Oedipi Euripidea fragmentis. Glückstadt 1861.
- Hesiodus,** cum brevi annotatione critica, ed. L. Dindorf. Lipsiae 1825.
- Theogonia Hesiodea,** ed. F. A. Wolf. Hal. Sax. 1783.
- Homeri et Homeridarum opera et reliquiae.** Rec. F. A. Wölfius. Hal. Sax. 1774.
- Carmina Homericæ,** ed. J. Bekker. I—II. Bonnae 1858.
- Homeri Ilias,** ed. J. A. Mueller. 3 voll. Misenae 1813.
- Ilias, ed. C. G. Heyne. 2 voll. Oxonii 1821.
  - Ilias, ed. C. F. Ingerslev. 2 voll. Hauniae 1830.
  - Ilias, rec. F. Spitzner. Gothae et Erfordiae. 1832.
  - Ilias, ed. L. Doederlein. I—II. Lipsiae 1863.
  - Ilias, ed. J. La Roche. Pars prior. Lipsiae 1873.
  - Odyssea et Batrachomyomachia, ed. Fr. A. Wolf. Hal. Sax. 1794.
  - Odyssea, ed. D. C. G. Baumgarten — Crusius. 3 voll. Lipsiae 1822.
  - Odyssee, erkl. v. J. U. Faesi. 1r. Bd. Berlin 1860.
  - Odyssee, erkl. v. F. Ameis. I—II. Leipzig 1861.
  - Odyssea, ed. J. La Roche. I—II. Lipsiae 1867.
  - Odyssea, ed. A. Nauck. 2 voll. Berolini 1874.
  - Odyssee, erkl. v. K. F. Ameis. 1sten Bdes 1s. Heft, 2ten Bdes 2tes H. Leipzig 1874.
  - hymni et epigrammata, ed. G. Hermannus. Lipsiae 1806.
  - hymni, epigrammata, fragmenta et Batrachomyomachia, ed. F. Franke. Lipsiae 1828.
  - hymni, rec. A. Baumeister. Lipsiae 1860.
- Homers Iliade.** Tredie og fjerde Sang ved S. Meisling og F. C. Petersen. Kbhvn. 1810.
- J. Bekker.** Homerische Blätter. 2r. Bd. Bonn 1872.
- Braune.** Odyssee, lib. 14, 1—60. Guben 1845. 4.
- Anmerkungen zum 14 Buche der Odyssee. Frankf a. d. O. 1855. 4.
- H. Bigge.** De Cycloibus Homericis. Coblenz 1856. 4.
- J. Classen.** Beobachtungen über den homerischen Sprachgebrauch. Frankfurt 1867.
- H. Dünzter.** Homerische Abhandlungen. Leipzig 1878.
- J. E. Ellendt.** Drei homerische Abhandlungen. Leipzig 1864.
- Hiecke.** Der gegenwärtige Stand der homerischen Frage. Greifswald 1856. 4.

- J. A. Houben. Qualem Homerus in Odyssea finxerit Ulixem.
Trier 1856.
- C. F. Ingerslev. Anmærkninger til Homer til Skolebrug. 1ste
Hefte. Kbhvn. 1866.
- A. Kirchhoff. Die Composition der Odyssee. Berlin 1869.
- K. Lachmann. Betrachtungen über Homers Ilias. Berlin 1874.
- J. La Roche. Homerische Untersuchungen. Leipzig 1869.
- A. T. Lange. Ad Homeris Odysseae aliquot locos annotationes.
Breslau 1856.
- A. Leskiens. Rationem, quam J. Bekker in restituendo digamma
secutus est, examinavit. Lipsiae 1866.
- F. Nutzhorn. Die Entstehungsweise der homerischen Gedichte.
Leipzig 1869.
- K. E. Schubart. Ideen über Homer und sein Zeitalter. Bres-
lau 1821.
- R. Volkmann. Geschichte und Kritik der Wolfschen Prolego-
mena zu Homer. Leipzig 1874.
- Lycophronis Chalcidensis Cassandra cum J. Tzetzae commen-
tario, studio L. Sebastiani.* Romae 1803. 4.
- Manethonis apotelesmaticorum libri VI,* edd. Axtius et Rigler.
Coloniae a. R. 1832.
- Musaenus.* Hero und Leander, Aus dem Griechischen übers. v.
Kütner. Altenburg 1784. I samme Bind: 1. Hymnen,
aus dem Griechischen des Kallimachus; 2. Die Argonauten,
aus dem Griechischen des Orpheus; 3. Idillen des Theokrit,
Bion, Moschus und Koluthus übersetzt.
- Oppiani de venatione libri IV et de piscatione libri V cum pa-
raphrasi Graeca librorum de aucupio,* cur. J. G. Schneider.
Argentorati 1776.
- Pindari Olympia, Pythia. Nemea, Isthmia, ceterorum octo lyri-
corum carmina. Graece et Latine. Ed. H. Stephanus. 1560.
— carmina, cur. C. G. Heine. 3 voll. Lipsiae 1817.
— carmina, quae supersunt, cum deperditorum fragmentis selec-
tis, rec. A. Boeckhius. Lipsiae 1825.
— carmina, ed. T. Mommsen. Berolini 1866.
- J. Richter. Die Ultramontanocommunisten. Eine griechische
Komoedie. Jena 1873.
- Sophocles,* erkl. v. F. W. Schneidewin. Berlin 1865.
— Antigone, erkl. v. F. W. Schneidewin. Berlin 1864.
— Der Parodos der Antigone, erkl. v. Kirchhoff. Altona 1872.
— Ajax. ed. C. A. Lobeck. Berolini 1866.
— Elektra, ed. O. Jahn. Bonnae 1872.

- Hennings.** Die Zeitbestimmung des Sophokleischen Ajas. Rendsburg 1862.
- F. T. Herbst.** Kritische und exegetische Bemerkungen über einige Stellen des Sophokles. Torgau 1856.
- V. H. Kolster.** Ueber das innere Object im Sprachgebrauch des Sophokles. Itzehoe 1858. 4.
- Carminum Antigones ad supplicium abdueendae interpretatio. Itzehoe 1859. 4.
- J. K. G. Schütt.** Ueber den Polyneikes des Oedipos auf Kolonus, Görlitz 1855.
- Theoceriti carmina**, ed. G. Ziegler. Tubingae 1867.
- idyllia, ed. A. T. H. Fritzsche. Lipsiae 1868.
- Idyllen mit deutscher Erklärung v. A. T. H. Fritzsche. Leipzig 1869.
- Theokrits bucoliske Digte**, overs. af C. Meisling. Kbhn. 1825.
- Codicis Ambrosiani 222 scholia in Theocritum ed. C. Ziegler. Tubingae 1867.
- Theognidis elegiae**, ed. C. Ziegler. Tubingae 1868.
- J. Tzetzae Antehomerica**, Homeria et Posthomerica ex rec. J. Bekkeri. Berolini 1816.
- Historiarum variarum Chiliades, rec. T. Kiessling. Lipsiae 1826.
- Anthologie** aus den Lyrikern der Griechen, erkl. v. E. Buchholz. 2tes Bdchen. Leipzig 1866.
- Anthologie griechischer Lyriker** von H. W. Stoll. I—II. Hanover 1857.
- Neugriechische Volksgesänge.** Urtext und Uebersetzung v. J. M. Firmenich — Richartz. 2 Th. Berlin 1867.

2. Prosaikere.

- Oratores Attici**, edd. J. G. Baiterus et H. Sauppius. I—II. Turici 1839. 4.
- Grammaticorum Graecorum de arte tragica judiciorum reliquiae; compos.** A. Trendelenburg. Bonnae 1867.
- Achillis Tatii de Clitophontis et Leucippes amoribus libri VIII.** Graece et Latine. Ed. C. G. Mitscherlich. Biponti 1792.
- Clandii Acliani de natura animalium libri XVII, varia historia, epistolae, fragmenta ex rec.** R. Hercheri. vol. 1. Lipsiae 1864.
- variae historiae, ed. J. H. Lederlinus. 1713.
- Aeschinis orationes**, ed. F. Schultz. Lipsiae 1865.

- Aeschines der Redner**, übersetzt von J. H. Bremi. Stuttgart
1818.
- Fabularum Aesopicarum** delectus, ed Alsop. Oxoniae 1698.
- Alciphronis rhetoris epistolae**, ed. J. A. Wagner. 2 vol. Lipsiae 1798.
- Ammonius** de affinium vocabulorum differentiis, ed L. C. Valckenaer. Lugd. Bat. 1739. 4.
- Anonymi Christiani dialogus Hernippus sive de astrologia libri II**, ed. O. D. Bloch. Hauniae 1830.
- Apollodori** bibliotheca ex recogn. R. Hercheri. Berolini 1874.
- Apollonii sophistae lexicon Homericum**; ex rec. J. Bekkeri. Berolini 1833.
- 'Αριστάρχου Σωμίου βιβλίου περὶ μεγεθῶν Καὶ ἀποσημάτων Ἡλίου Καὶ Σελήνης.* Mit kritischen Berichtigungen v. E. Nizze. Stralsund 1856.
- Aristoteles.** Graece et Latine cum scholiis. Ed. acad. regia Borussica. 4 voll. Berlin 1831.
- E. M. Cope.** An introduction in Aristoteles's rhetoric with analysis, notes and appendices. London and Cambridge 1867.
- Aristoteles' Poetik und Politik**, übersetzt von Schwitzer, Walz u. Zell. Stuttgart 1859.
- Aristoteles**, der Nicomacheischen Ethik 6tes Buch übersetzt. v. H. Kruhl. Leobschutz 1856. 4.
- Klein.** De partibus formisque quibus tragœdiam constare voluerit Aristoteles. Bonn 1856. 4.
- H. Kruhl.** Uebersetzung von Aristoteles' Ethica ad Nicomachum lib. VI cap I—VII. Leobschutz 1856. 4.
- Vermehren.** Aristotelische Schriftstellen untersucht. 1s. H. Leipzig 1864.
- Arrians Anabasis**, erkl. v. C. Sintenis. I—II. Berlin 1860.
- Artemidori oneirocritica**, rec. J. G. Reiff. I—II. Lipsiae 1805.—*onirocriticon libri V*, ex. rec. R. Hercheri. Lipsiae 1864.
- Athenaeus**, ed. Schweighäuser. I—V. Animadversiones in Atheneum, I—IX. Argentorati 1801.
- Athenaeus** ex. rec. Dindorfii. 3 voll. Lipsiae 1827.
- Philipiques de Demosthène et Catilinaires de Cicéron, traduites par M. l'Abbé d'Olivet. Paris 1765.
- Demosthenes** mod Leptines, oversat og oplyst af S. Tetens. Kbhvn. 1837.—første philippiske Tale, overs. af M. C. Carstens. Throndhjem 1861.

- Demosthenes olynthiske Taler.** I—II. Overs. af J. Fries. Christiansand 1861.
- J. Offenberg.** *Apologia Demosthenis.* Münster 1856. 4.
- K. G. Boehnecke.** *Demosthenes, Lykurgos, Hyperides und ihr Zeitalter.* 1r. Bd. Berlin 1864.
- Dionysii Halicarnassensis de compositione verborum liber,** ed. Göller. Jenae 1815.
- *Des Dionysius von Halicarnass römische Alterthümer, übers. v. J. L. Benzler.* 2 Bde. Lemgo 1771.
- Euclides.** *J. II. Knochius et F. J. Maerkorus.* *Ex Procli successoris in Euclidis elementa commentariis definitionis IV expositio.* Herfordiae 1856. 4.
- G. F. Rabe.** *Forsök att visa det intre sambandet mellan ser skilda satser i så väl andra som femte boken af Euklides elementer.* Stockholm 1860. 4.
- Herodiani historiarum libri VIII.** Graece et Latine. Ed. Ir misch. 4 voll. Lipsiae 1789.
- Herodoti Musae. rec. J. Schweighaeuser.** I—VI. Argentorati et Parisiis 1816.
- *Musae sive historiarum libri IX, ex. rec. J. Schweighaeuseri, cur. C. G. Elberling, vol. 1.* Hauniae 1823.
- *Für den Schulgebrauch erklärt v. K. Abicht.* 1r, 2r u. 5r Bd. Leipzig 1869.
- *historiae, rec. H. Stein.* 1r Bd. Berolini 1869.
- *historiarum libri IX. Latine ex Laur. Vallae interpretatione.* vol. II. Lipsiae 1820.
- *Forsøg til en Oversættelse af Herodots Euterpe.* Kbhn. 1797.
- J. Schweighaeuser.** *Lexicon Herodoteum.* Argentorati 1816.
- K. Abicht.** *Uebersicht über den Herodotischen Dialect.* Leipzig 1864.
- H. Stendener.** *Dissertatio de divinationis apud Herodotum ratione.* Halle 1856. 4.
- Wendl.** *De oratione Herodoti.* Stettin 1856. 4.
- Hesychii Alexandrini Lexicon, rec. M. Schmidt.** I—III. Jenae 1858.
- Isoerates.** *H. Starke.* *Commentatio de Isocratis orationibus πρὸς Καλλίμαχον et περὶ τοῦ ζεύγους.* Posen 1856. 4.
- Julianus Apostata.** *Cauer.* *Ueber die Caesares des Kaisers Julianus Apostata.* Breslau 1856. 4.
- Longi Pastoralium de Daphnide et Chloe libri IV.** Graece et Latine. Ed. Mitscherlich. Biponti 1774.

- Longi** Pastoralia. Graece et Latine. Ed. G. H. Schaefer. Lipsiae 1803.
- Luciani** Samosatensis opera. Graece et Latine. 10 voll. Biponti 1789.
- Göttergespräche, herausg. v. J. C. Bremer. Leipzig 1817.
  - Ausgewählte Schriften, herausg. v. J. Sommerbrodt. I. Berlin 1860.
- Lysiae** orationes et fragmenta. Graece et Latine. Ed. J. Taylor. Londini 1739.
- Manilii** astronomica. Ed. M. E. Stoeber. Argentorati 1767.
- Maximi Tyrii** dissertationes. Oxoniae 1677.
- Fl. Philostrati** opera auctiora, ed. C. L. Kayser. II voll. Lipsiae 1870.
- Platonis** dialogorum delectus ex. rec. F. A. Wolfii. Berolini 1820.
- opera omnia, rec. G. Stallbaum. Vol. I, sect. III, vol. IV, sect. I—II, vol. V, sect I—II. Gothae et Erfordiae 1836.
  - Apologia Socratis et Crito, ed. C. G. Elberling. Hauniae 1837.
- Riddell.** The apology af Plato. Oxford 1867.
- P. H. Jessen.** Zu Platons Protagoras. Glückstadt 1863.
- Lipke.** De Platonis Phaedri consilio. Wessel 1856.
- C. Schaarschmidt.** Die Sammlung der Platonischen Schriften zur Scheidung der echten und der unechten untersucht.
- Plutarchi** vitae comparatae, interprete H. Cruserio. Basileae 1564.
- quae supersunt omnia. Ed. J. G. Hutten. 1—XIV. Tübinger 1791.
  - vitae parallelae Demosthenis et Ciceronis, ed. C. H. Frotscher. Lipsiae 1829.
  - Ausgewählte Biographien des Plutarch, erkl. v. C. Sintenis. 2tes Bdchen. Berlin 1865.
- Polyaenus.** P. Fr. Suhm. De Gamles Krigsskole, aabnet ved de gamle Skribenteres Frontini, Polyaeni, Aeliani og Arriani Oversættelser. Kbhvn. 1750.
- Polybii** historiarum reliquiae. Graece et Latine. Parisiis 1839.
- ex recogn. J. Bekkeri. 2 voll. Berolini 1844.
- Theophrasti** characteres, illustr. D. F. Astius. Lipsiae 1816.
- Thucydidis** de bello Peloponnesiaco libri VIII, edd. Bauerus et Beckius. 2 voll. Lipsiae 1790.
- de bello Peloponnesiaco libri VIII cum versione Latina. 3 voll. Oxonii 1811.

- Thucydidis** de bello Peloponnesiaco libri VIII, ed. E. F. Poppo. 3 voll. Gothae 1843.
 — erklärt von J. Classen. 3 voll. Berlin 1862.
 — historia belli Peloponnesiaci, ed J. M. Stahl. 2 voll. Lipsiae 1873.
 — Udvalg af Thukydids Historie, udg. af C. Berg. Kbhvn. 1862.
- II. Meinshausen.** Ueber die Thucydideische Beschreibung der Belagerung von Syracus. Mühlhausen 1856.
- Xenophontis** opera ed. Sauppe. 5 voll. Lipsiae 1865.
 — commentarii dictorum factorumque Socratis, ed. Bornemann. Lipsiae 1821.
 — Anabasis, erkl. von C. Rehdantz. Berlin 1863.
 En Samling af Xenophons mindre Skrifter, oversatte af O. Wolff. Kbhvn. 1805.
- Heyland.** Quaestiones Xenophontaeae. Stendal 1856.

E. Latinske Forfattere.

1. Digtere.

- Corpus poetarum Latinorum**, ed. G. E. Weber. Francofurti 1833.
- Poetae scenici Latinorum**, rec. F. H. Bothe. VI voll. Lipsiae 1834.
- Comicorum Latinorum praeter Plautum et Terentium reliquiae**, rec. O. Ribbeck. Lipsiae 1855.
- M. Aurelii Olympii Nemesiani eclogae IV et T. Calpurnii Siculi eclogae VII.** Mitaviae 1774.
- D. Magni Ansonii opera**, rec. J. Tollius. Amstelodami 1671.
- Aviani fabulae XLII**, ed. G. Froehner. Lipsiae 1862.
- Germanici Caesaris Aratea**, ed. A. Breysig. Berolini 1867.
- C. Valerii Catulli carmina**, ed. C. J. Sillig. Gottingae 1823.
 — liber, rec. C. Lachmann. Berolini 1861.
- R. Westphal.** Catulls Gedichte in ihrem geschichtlichen Zusammenhange übers. u. erläutert. Berlin 1867.
- Cl. Clandiani quae exstant**, ed J. M. Gesner. 2 voll. Lipsiae 1759.
- Q. Ennii Annalium libb. XVIII fragmenta**, accedunt C. Naevii fragmenta, ed. Spangenberg. Lipsiae 1825.
- Q. Horatius Flaccus ex.** rec. R. Bentleii. Amstelodami 1728.
 — opera omnia, ed. J. C. Jahn. Lipsiae 1824.

- Q. Horatii Flacci opera omnia ex rec. G. Braunhardi.** 3 voll. Lipsiae 1833.
 — Episteln, erkl. v. F. E. T. Schmid. 2 Bde. Halberstadt 1828.
 — Oden und Epoden, erkl. v. C. W. Nauck. Leipzig 1863.
 — Satiren und Episteln, erkl. v. G. T. A. Krüger. Leipzig 1863.
 — Episteln und Buch von der Dichtkunst von O. Ribbeck. Berlin 1869.
 — Satirer og Epoder, oversatte af L. O. Kjær. Kbhv. 1863.
 — Breve, oversatte af L. O. Kjær. Kbhv. 1863.
 — Oder og Jubeldigt, overs. af L. O. Kjaer. Kbhv. 1863.
 — Satirer, oversatte af J. H. Smidh. Kbhv. 1811.
 — Epistler, overs. af J. H. Smidh. Kbhv. 1817.
- Aeronis et Porphyrionis commentarii in Q. Horatium Flaccum,**
 ed. F. Hauthal. Lipsiae 1859.
- Pomponii Porphyrionis commentarii in Q. Horatium Flaccum,**
 rec. G. Meyer. Lipsiae 1874.
- D. Lambini in Q. Horatium Flaccum commentarii.** Francofurti 1577. Fol.
- Berning.** Ueber den Geist der Horazischen Briefe. Recklinghausen. 1856.
- Hanow.** Scida Horatiana, quae est de carmine XI libri II. Züllichau 1856.
- Keck.** De Horatii epistolarum libro priore. Plön 1857.
- W. H. Kolster.** Erklärung der neunten Epode des Horaz. Meldorf 1861.
- Fr. Oebeke.** De Q. Horatii Flacci prioribus sex libri III carminibus disp. 1. Aachen 1856.
- M. Schmidt.** Horazische Blätter. Jena 1874.
- R. Seyfferti scholia ad Horatii satiras.** Kreuznach 1856.
- Thor Straten.** Ad Horatii odarum chronologiam. Glückstadt 1859.
- D. Junii Juvenalis et A. Persii Flacci satyrae,** ed. C. Schrevelius. Lugd. Bat. 1658.
 — saturae, erkl. v. A. Weidner. Leipzig 1873.
 — 8de, 13de og 14de Satire, fordanskede af O. Worm. Kbhv. 1801.
- A. Haackermann.** Der Pithoeanische Codex Juvenals. I. Greifswal. 1856.
- O. Ribbeck.** Der echte und der unechte Juvenal. Berlin 1865.
- M. Annaei Lucani Pharsalia,** ed Weber. 2 voll. Lipsiae 1821.

- C.** Lucili saturarum reliquiae, ed. L. Mueller. Lipsiae 1872.
T. Lucretii Cari de rerum natura libri VI, rec. D. Lambinus.
     Francofurti 1583.
     — de rerum natura libri VI, ed. A. Forbiger. Lipsiae 1828.
     — de rerum natura libri VI, ed. C. Lachmann. Berlin 1860.
P. Ovidii Nasonis carmina, ed. A. Riese. vol. II, III. Lipsiae 1872.
     — fastorum libri sex., erkl. v. H. Peter. Leipzig 1874.
     — epistola XIX Heroidum »Hero Leandro« metriskt øversat af P. F. Widmark. Luleå 1862.
     — Breve fra Pontus, overs. af N. Schyth. Kbhn. 1802.
     — Fasti 1, Vs. 1—274 übersetzt v. R. Merkel. Schleusingen 1856.
C. Rose. Elskende Førstinders Sørge- og Klagebreve og elskende
     Førsters og Førstinders Kjærlighedsbreve. Kbhn. 1703.
     — Forvandlinger, oversat af L. Sahl. 1ste D. Kbhn. 1775.
M. Schmidt. De Ovidii versibus hexametris. Cleve 1856.
A. Persii Flacei satirae sex. Norimbergae 1803.
     — von Fr. Passow. 1r Th. Leipzig 1809.
     — satirae sex, rec. E. G. Weber. Lipsiae 1826.
Phaedri fabulae Aesopiae; accedunt P. Syri sententiae, Aviani
     et Anonymi veteris fabulae. Biponti 1784.
M. Accius Plautus, ed. D. Lambinus. 1622.
     — comoediae, rec. F. H. Botho. vol. Imi pars I et II, Halberstadii 1821.
     — miles gloriosus, captivi, trinummus, Amphitruo, ed. F. Lindemann. Lipsiae 1827.
     — ausgewählte Komoedien, herausg. v. A. O. Lorenz. 2tes u.
         3tes Bdchen. Berlin 1866.
     — comoediae, rec. F. Ritschelius. Tom. 1 fascic. 1. Lipsiae 1871.
     — comoediae, rec. J. L. Ussing. vol. 1. Hauniae 1875.
Volbehr. De Trinummo fabula Plautina. Rendsburg 1864.
P. Papinii Statii opera. Biponti 1785.
     — Thebais et Achilleis, rec. O. Mueller. Lipsiae 1870.
P. Syri sententiae, Dionysii Catonis disticha de moribus ad
     filium, Caelii Symposii aenigmata. Accedunt D. Laberii et
     Cn Mattii fragmenta, ed. C. Zell. Stuttgartiae 1829.
     — sententiae, rec. A. Spengel. Berolini 1874.
P. Terentii comoediae, ed. F. Umpfenbach. Berolini 1870.
     — Andria, Selvplageren og Phormio, fordanskede af M. Rathje.
         Kbhvn. 1797.

- Tibulls Elegier, udg. og overs. af F. Høegh Guldberg. Kbhvn.
1803.
- R. Tørnebladh. De elegiis Lygdamii commentatio. Kalmar
1861.
- C. Valerii Flaecci Argonauticon libri VIII, ed. C. Schenkl. Be-
rolini 1871.
- P. Virgilii Maronis opera, ed. N. V. Dorph. Hauniae 1829.
— opera, ed. T. Ladewig. Berolini 1866.

2. Prosaikere.

- Oratorum Romanorum** fragmenta ab Appio inde Caeco et M.
Porcio Catone usque ad Q. A. Symmachum, coll. H. Mey-
erus. Turici 1832.
- Scriptores rei rusticae veteres Latini** ex. rec. Gesneri. 4 voll.
Biponti 1787.
- MetroLogicorum scriptorum reliquiae**, coll. F. Hultsch. vol. II.
1866.
- Rhetores Latini minores, ed C. Holm. Leipzig 1863.
- Ammiani Marecellini rerum gestarum qui de XXXI supersunt
libri XVIII. 2 voll. Biponti 1786.
- ed Wagner et Erfurdt. 3 voll. Lipsiae 1808.
- rerum gestarum libri, qui supersunt, rec. F. Eyssenhardt.
Berolini 1872.
- rerum gestarum libri, qui supersunt, rec. Gardthausen. vol.
1. Lipsiae 1874.
- Apici Caeli de re coquinaria libri X, ed. C. T. Schuch. Hei-
delbergae 1874.
- L. Apuleii opera. Biponti 1788.
- metamorphoseon libri IX, rec. F. Eyssenhardt. Berolini 1869.
- Fr. Nutzhorn. Apuleius' Amor og Psyche, oversat og indledet.
Kbhvn. 1867.
- A. M. T. S. Boetii de institutione arithmetica libri II et de in-
stitutione musica libri V. Accedit geometria quae fertur
Boetii, ed. G. Friedlein. Lipsiae 1867.
- C. Julii Caesaris commentarii de bello Gallico et civili. Acce-
dunt libri de bello Alexandr, Afric., Hispaniensi, ed J. C.
Daehne. Lipsiae 1825.
- commentarii de bello Gallico, ed. C. G. Elberling. Hau-
niae 1828.
- Catonianæ** sine M. Porci Catonis Censorii quae supersunt frag-
menta, ed. H. A. Lion. Gottingae 1826.

- M. Catonis praeter librum de re rustica quae exstant, rec. H. Jordan. Lipsiae 1860.
- Martiani Capellae de nuptiis philologiae et Mercurii libri duo, ed. J. A. Goez. Norimbergae 1794.
- rec. F. Eyssenhardt. Accedunt scholia in Caesaris Aratea. Lipsiae 1866.
- Ciceros Brutus de claris oratoribus, erkl. v. O. Jahn. Berlin 1865.
- Taler for Archias, Ligarius og Dejotarus, udgivne med Anmærkninger af F. C. L. Trojel. Odense 1861.
- M. Tullii Ciceronis orationes tres de lege agraria, rec. A. W. Zumptius. Berolini 1861.
- accusationis in C. Verrem liber quartus, ed. J. P. Bang. Kbhvn. 1873.
  - quae vulgo feruntur orationes IV, recogn. F. A. Wolff. Berolini 1801.
  - philosophicorum librorum pars prima, ed. D. Lambinus. 1580.
  - de legibus libri III. Hauniae 1811.
  - de natura deorum libri III, erkl. v. G. T. Schoemann. Berlin 1865.
  - Cato major, ed. L. Sahl. Hauniae 1767.
  - Laelius, erkl. v. C. W. Nauck. Berlin 1867.
  - de officiis libri III, Cato major, Laelius, Paradoxa, Somnium Scipionis. Amstelodami 1664.
  - de officiis libri III. Londini 1791.
  - de officiis libri III, rec. Stuerenburg. Lipsiae 1834.
  - de officiis libri III, erkl. v. O. Heine. Berlin 1861.
  - de officiis libri III, bearbejdet af G. F. V. Lund. Kbhvn. 1869.
- B. R. Abeken. Cicero in seinen Briefen. Hannover 1835.
- J. A. Ernesti. Praefationes et notae ad M. T. Ciceronis operum omnium editionem majorem. 2 voll. Halae 1806.
- Bogen. De locis aliquot e Ciceronis Tusculan. disputation. libro 1 explicandis. Neusz 1856.
- P. H. Jessen. Quaestiuncula Tulliana. Glückstadt 1858.
- P. Manutii commentarius in M. Tullii Ciceronis orationes. 2 voll. Lipsiae 1783.
- A. S. Wesenberg. Emendationes alterae sive annotationes criticae ad Ciceronis epistolarum editionem. Lipsiae 1873.
- Q. Curtius Rufus de rebus Alexandri magni, ed. E. Sinoerius. Augspurg 1734.

- Q. Curtius Rufus** om den macedoniske Konge Alexander den Stores Levnet og Bedrifter, overs. af A. W. Brorson. Kbhvn. 1808.
- L. Annaei Flori** rerum Romanarum ed. novissima, accur. J. Freinshemio. Argentorati 1655.
- Gaii institutionum commentarii quattuor,** cur. A. G. Heffter. Bonnae 1830.
- Hygini fabulae,** ed. M. Schmidt. Jenae 1872.
- Justini historiae Philippicae.** Berolini 1748.
- Justiniani digestorum seu pandectarum libri I—XXIV.** Berolini 1866.
- Titi Livii historiarum Romanarum libri qui supersunt.** Ex rec. J. N. Madvigii. Edd. J. N. Madvigi et J. L. Ussingius. 4 voll. Hauniae 1861.
- liber 2dus, erkl. v. J. Frey. Leipzig 1866.
- romerske Historie, overs. af J. Geelmyden. 1ste H. Bergen 1863.
- J. N. Madvigii emendationes Livianae.** Hauniae 1860.
- Wiedemann.** Ueber Hannibals Alpenübergang nach der Erzählung von Livius. Görlitz 1856.
- Nonius Marcellus de proprietate sermonis.** Additus est Fulgentius Planciades de prisco sermone, ex. recens. et cum notis J. Mercerii. Lipsiae 1826.
- A. Theodosii Macrobii opera.** Biponti 1798.
- , rec. F. Eyssenhardt. Lipsiae 1868.
- Pomponii Melae de chorographia libri 3,** ed. G. Parthey. Berolini 1867.
- XII Panegyrici Latini,** rec. A. Baehrens. Lipsiae 1874.
- Petronii Arbitri satyricon quae supersunt,** ed. C. G. Antonius. Lipsiae 1781.
- satirarum reliquiae, rec. F. Buecheler. Berolini 1802.
- C. Plinii Secundi naturalis historiae libri XXXVII** rec. J. Sillig. 8 voll. Hamburgi et Gothae 1851.
- naturalis historia, rec. D. Detlefsen. Vol. V. Berolini 1873.
- Naturgeschichte, übersetzt v. J. D. Denso. 2 Bde. Rostock u. Greifswald 1764.
- C. Plinii Caecilii Secandi epistolarum libri X cum panegyrico.** Lipsiae 1711.
- epistolarum libri IX, epistularum ad Trajanum liber, Panegyrius, ex. rec. H. Keili. Lipsiae 1870.
- Plinii Lovtale til Trajanum,** overs. tilligemed en Indledning i den Romerske Statsforfatning, ved O. Guldberg. Sorø 1763.

- M. Fabii Qninetiliani** declamationes, ex rec. U. Obreohti. Argentorati 1698.
- C. Sallustii Crispi** opera quae supersunt, ed. F. Kritzius. Vol. 1. Lipsiae 1828.
— de conjuratione Catilinae et de bello Jugurthino libri, erkl. v. R. Jacobs. Berlin 1864.
- L. Annaeus Seneca.** M. C. Gertz. Studia critica in L. Annaei Senecae dialogos. Hauniae 1874.
- F. Böhm.** L. A. Seneca und sein Werth auch für unsere Zeit. Berlin 1856.
- M. Annaei Seuecae** rhetoris opera. Biponti 1783.
- Legis duodecim tabularum reliquiae, ed. R. Schoell. Lipsiae 1866.
- C. Cornelii Taciti** opera, cur. Oberlinus. Lipsiae 1801.
— opera. ed. C. H. Weise. 2 voll. Lipsiae 1825.
— a C. Nipperdeio recognitus. Pars tertia, historias continens. Berolini 1874.
— Agricola, Lateinisch u. Deutsch mit Anmerkungen v. A. F. Henrichsen. I. Altona 1858.
— Agricola. udg. af P. Voss. Christiania 1864.
— Udalvæ af Tacitus's Annaler, bearbejdet af G. S. Bricka og C. Thomsen. Kbhv. 1873.
— operum supplementa, auctore G. Brotier. Mannhemii 1781.
- M. Terentii Varronis** de lingua Latina librorum quae supersunt, em. C. O. Mueller. Lipsiae 1833.
- O. Fibiger.** Latinsk Chrestomathi, I—III. Kbhv. 1859.
- J. T. Fischerus.** Selectæ e paganis scriptoribus historiae. Lipsiae 1777.
- T. E. Gierig.** Praecepta nonnulla et exempla bene dicendi. Lipsiae 1791.

F. Oldtidsvidenskab.

1. Oldsager i Almindelighed.

- H. Bremiker.** De temporis e stellarum observationibus definiti ratione apud veteres usitatissima. Berlin 1856.
- L. Hederich.** Reales Schul-Lexikon. Leipzig 1731.
- H. O. Lenz.** Mineralogie der alten Griechen und Römer. Gotha 1861.
- M. Moser.** De puerili apud veteres Graecos et Romanos institutione. Sorau 1856.

- H. J. Seemann.** Das griechische und römische Heidenthum in seiner Beziehung zum Christenthume. Neisse 1856.
- J. L. Ussing.** Prøve paa en Fremstilling af Grækernes og Romernes huslige og private Liv. Kbhvn. 1863.
- Undervisningen hos Grækerne og Romerne. Kbhvn. 1865.

2. Græske Oldsager.

- G. T. Bergman.** Om esoratet i Sparta. Wenersborg 1875.
- Bohstedt.** De rebus capitalibus Atheniensium. Rendsburg 1863.
- E. Bojesen.** Forstudier til en Afhandling om den æsthetiske Idees Udvikling hos Grækerne i videnskabelig Retning. 1. Sorø 1862.
- Haandbog i de græske Antiquiteter. Kbhvn. 1871.
- H. Frakm.** Ueber die Bedeutung der griechischen Opfer. Ratzeburg 1863.
- A. W. Hefster.** Die atheniische Gerichtsverfassung. Cöln 1822.
- Horn.** De quinque judicis, in quibus aetate decem oratorum Athenis de caede judicoabatur. Pløen 1859.
- Lucas.** Ueber die Bundesgenossenschaft der Athener. 1. Rendsburg 1858.
- M. H. E. Meieri historiae juris Attici de bonis damnatorum et fiscalium debitorum libri duo. Berolini 1819.**
- C. Petersen.** Om den græske Tragedies Opførelse. Kbhvn. 1863.
- E. Platner.** Der Process und die Klagen bei den Attikern. 2 Bde. Darmstadt 1824.
- F. W. Richter.** Die altgriechische Tragödie und das altgriechische Theaterwesen. Quedlingburg 1856.
- F. W. Tittmann.** Darstellung der griechischen Staatsverfassungen. Leipzig 1822.

3 Romerske Oldsager.

- W. A. Becker.** Gallus. 3 Bde. Leipzig 1863.
- L. Friedländer.** Darstellungen aus der Sittengeschichte Roms in der Zeit von August bis zum Ausgang der Antonine. 3 Th. Leipzig 1865.
- C. G. Haubold.** J. G. Heineccii antiquitatum Romanarum juris prudentiam illustrantium syntagma. Francofurti 1822.
- Antiquitatis Romanae monumenta legalia extra libros juris Romani sparsa. Berolini 1830.
- O. L. Henermann.** Ueber die Clienten unter den ersten römischen Kaisern. Münster 1856.

- T. Mommsen. Römisches Staatsrecht. 1r. Bd. 2n. Bdes 1ste Abtheil. Leipzig 1871.
- Tophoff. De plebe Romana. Essen 1856.
- A. W. Zumpt. Die Beamten- und Volksgerichte der römischen Republik. Berlin 1865.
- der Criminalprocess der römischen Republik. Leipzig 1871.

5. Mythologie.

a. Grækernes og Romernes.

- C. A. Böttiger. Amalthea oder Museum der Kunstmythologie und bildlichen Alterthumskunde. 3 Bde. Leipzig 1820.
- P. F. A. Nitsch. Neues mythologisches Wörterbuch. 2 Bde. Leipzig 1821.
- J. V. Pingel. De gigantibus fabularum Graecarum. Hauniae 1864.
- L. Preller. Römishe Mythologie. Berlin 1858.

b. Andre Folkeslags.

- K. Arentzen og S. Thorsteinson. Nordisk Mythologi. Kbhvn. 1859.
- A. de Gubernatis. Die Thiere in der indogermanischen Mythologie. 2 Bde. Leipzig 1874.
- P. A. Munch. Nordmændenes ældste Gude- og Helte-Sagn. Christiania 1854.
- N. M. Petersen. Nordisk Mythologi. Kbhvn. 1863.

6. Archæologi og Kunsthistorie.

- C. Andersen. Rosenborg. Mindeblade fra de danske Kongers kronologiske Samling. Kbhvn. 1867.
- P. O. Brøndsted. On Panathenaic vases. London 1832.
— Die Bronzen von Siris. Kopenhagen 1837.
- C. A. Böttiger. Die Furienmaske. Weimar 1801.
- J. Caveda. Geschichte der Baukunst in Spanien. Stuttgart 1858.
- C. Engelhardt. Nydam Mosefund. 1859—63. Kbhvn. 1865.
- E. Flemmer. Kort Udsigt over Roms monumentale Historie. Roskilde 1860.
- O. Jahn. Griechische Bilderchroniken. Rom 1873.
- O. Kellermann. Vigilum Romanorum laterecula duo Coelimon-tana. Romae 1835.
- F. G. Knudtzon. Masaceio og den florentinske Malerkonst paa hans Tid. Kbhvn. 1875.
- Allgemeines Künstler-Lexikon. 2 voll. Zürich 1763.

- W. Lübke.** Geschichte der Plastik. Leipzig 1863.
 — Grundriss der Kunstgeschichte. Stuttgart 1863.
 — Denkmäler der Kunst. Stuttgart 1863.
- E. Müller.** Das christliche Kunstprincip nach seinem geschichtlichen Ursprunge. Liegnitz 1856.
- L. Müller.** Thorvaldsens Museum. 3die og 4de Afdel. Kbhvn. 1847.
- H. Otte.** Archæologisches Wörterbuch. Leipzig 1857.
- E. Plon.** Thorvaldsen, sa vie et son oeuvre. Paris 1867.
- F. Reber.** Die Ruinen Roms und der Campagna. Leipzig 1863.
- H. Rheinhard.** Album des classischen Alterthums. Stuttgart 1870.
- F. Schlie.** Die Darstellungen des Troischen Sagenkreises auf Etruskischen Aschenkisten. Stuttgart 1868.
- H. Schliemann.** Ithaka, der Peloponnes und Troja. Leipzig 1869.
- S. B. Smith.** De malede Vaser i Antikkabinettet i Kjøbenhavn. Kbhvn. 1862.
- C. Sprosse.** Rom, 32 Originalradirungen. Leipzig. Fol.
- F. Wey.** Rome, descriptions et souvenirs. Paris 1873.

7. Numismatik.

- Svenska Kongl. Myntkabinetts. I—II. Stockholm 1846.
- P. Brock.** Numismatiske Undersøgelser, betræffende den senere romerske Kejsertid. Kbhvn. 1874.
- J. G. T. Grässe.** Handbuch der alten Numismatik. Leipzig 1856.
- L. Müller.** Fortegnelse over de antike Mynter i Thorvaldsens Museum. Kbhvn. 1850.

8. Gemmer.

Apotheosis vel consecratio Homeri sive lapis antiquissimus, in quo poetarum principis Homeri consecratio sculpta est, commentario illustratus a G. Cupero. Amstelodami 1683. 4.

9. Indskrifter.

- Augusti** rerum a se gestarum indicem cum Graeca metaphrasi ed. T. Bergk. Gottingae 1873.
- L. Rossii** inscriptiones Graecae ineditae. Fasc. 1. Naupliae 1834. 4.
- J. L. Ussing.** Inscriptiones Graecae ineditae. Hauniae 1847. 4.
 — Græske og latinske Indskrifter i Kjøbenhavn. Kbhvn. 1854. 4.

G. Skrifter i østerlandske Sprog.

- Annales regum Mauritaniae. Arabice et Latine* ed. C. J. Tornberg. I—II. Upsaliae 1843. 4.

H. Blandede Skrifter af nyere Forfattere.

1. Latinske.

a. Digtere.

I. Grotii poemata omnia. Lugduni Bat. 1645. b, N. Heinsi
poemata. Ibid. 1653. c, J. Pasovii sylvarum pars 1. Ge-
duni 1656.

J. Oweni epigrammata. Lugduni 1668.

J. Vanierii e societate Jesu sacerdotis praedium rusticum. Co-
loniae Munatianae 1750.

b. Prosaikere.

Epistolae obsecurorum virorum. Lipsiae 1858.

D. Erasmi libellus aureus de civilitate morum puerilium. Aboae
1670.

J. A. Ernesti opusecula philologica critica. Lugduni Bat. 1764.

H. Grotins. De veritate religionis Christianae. Amstelodami
1662.

Hemsterhusii orationes. Wittembergae 1822.

Fr. Münter. Miscellanea Hafniensis theologiei et philologiei ar-
gumenti. Tom. 1mi fasc. 1. Hafniae 1816.

F. Ritschelii opusecula philologica. 2 voll. Lipsiae 1866.

B. Thorlacius. Prolusiones et opusecula academica argumenti
maxime philologici. V voll. Hafniae 1806.

F. A. Wolfs vermischte Schriften und Aufsätze. Halle 1802.

2. Danske og norske.

Danmarks gamle Folkeviser, udg. af S. Grundtvig. I—III, 1.
Kbhvn. 1853.

C. Molbech. Danske Ordsprog. Kbhvn. 1850.

Nordiske Digtere i vort Aarhundrede. En skandinavisk Antho-
logi, udg. af P. Hansen. Kbhvn. 1867.

H. C. Andersen. I Spanien. Kbhvn. 1863.

— Dryaden. Kbhvn. 1868.

— Lykke Peer. Kbhvn. 1870.

— Eventyr og Historier. Kbhvn. 1872.

— Nye Eventyr og Historier. 3die Række, 2den Samling.
Kbhvn. 1872.

A. C. Arrebo's Levnet og Skrifter ved H. F. Rørdam. 2 Bd.
Kbhvn. 1857.

P. C. Asbjørnsen. Norske Huldreeventyr og Folkesagn. 1.
Christiania 1839.

- N. N. Gud veed, hvortil det er godt. Kbhvn. 1861.
 — 101 Gaader og Charader. Kbhvn. 1861.
 — Manden bedre end hans Rygte. Kbhvn. 1862.
- Dr. B—o. Eva Homo. Kbhvn. 1867.
- C. Berg og E. Gædecken. Nordiske Sagn. Kbhvn. 1868.
- Carl Bernhard. Samlede Noveller og Fortællinger. 13de og
 14de Bd. Kbhvn. 1866.
- Bjørnstjerne Bjørnson. Arne. Bergen 1859.
 — Synnøve Solbakken. Bergen 1860.
 — De Nygifte. Kbhvn. 1865.
- St. St. Blicher. Gamle og nye Noveller. 3. Bd., 5—8. Bd.
 Kbhvn. 1861.
- Digte af St. St. Blicher ved P. Hansen. Kbhvn. 1870.
- C. J. Boyes samlede poetiske Skrifter. 4 Bd. Kbhvn. 1851.
 — Psalmer og aandelige Digte. 2. og 3. Bd. Kbhvn. 1854.
- C. J. Brandt og L. Helweg. Den danske Psalmmedigtning. 2 Bd.
 Kbhvn 1846.
- C. Bredahl. Dramatiske Scener. 3 Bd. Kbhvn. 1855.
- H. A. Brorsons Psalmer og aandelige Sange, ved L. P. Tuxen.
 Kbhvn. 1865.
- M. C. Bruun. Poetiske Forsøg. 1ste D.
- J. Fibiger. Digtninger. Kbhvn. 1867.
- F. Fischer. Slesvigske Folkesagn. Kbhvn. 1861.
- Goldschmidt. Avrohmcke Nattergal. Kbhvn. 1871.
- N. F. S. Grundtvig. Danne-Virke. 1—4. Kbhvn. 1816.
 — Oprin af Nordens Kæmpeliv. Kbhvn. 1861.
 — Digte. Kbhvn. 1869.
- S. Grundtvig. Gamle danske Minder i Folkemunde. 1—3.
 Kbhvn. 1854.
- F. Høegh Guldbergs samlede Digte. 1—2. Kbhvn. 1803.
- H. P. Koefoed Hansen. Kjød og Aand. 1ste Del. Odense 1846.
- C. Hauch. Vilhelm Zabern. Kbhvn. 1848.
 — Marsk Stig. Kbhvn. 1850.
 — Guldmageren. Kbhvn. 1851.
 — Æren tabt og vunden. Kbhvn. 1851.
 — Dramatiske Værker. 3 Bd. Kbhvn. 1852.
 — Robert Fulton. Kbhvn. 1853.
 — Lyriske Digte. Kbhvn. 1854.
 — Gjengjældelsen. Kbhvn. 1854.
 — Afhandlinger og æsthetiske Betragtninger. 2 Bd. Kbhvn.
 1855.
 — Et Eventyr i Ørkenen. Kbhvn. 1855.

- C. Hauch.** Kongens Yndling. Kbhn. 1858.
 — En polsk Familie. Kbhn. 1860.
 — Æsthetiske Afhandlinger og Recensioner. Kbhn. 1861.
 — Valdemar Seier. Kbhn. 1862.
 — Lyriske Digte og Romancer. Kbhn. 1862.
 — Henrik af Navarra. Kbhn. 1863.
 — Fortælling om Haldor. Kbhn. 1864.
 — Julian den Frafaldne og Et Martyrium i Nutiden. Kbhn. 1866.
 — Bemærkninger om nogle ved Christendommen modificerede Oldtidsminder i vore Viser fra Middelalderen. Kbhn. 1866.
 — Minder om min Barndom og min Ungdom. Kbhn. 1867.
 — Qvindehævn. Kbhn. 1868.
 — Charles de la Bussière. Kbhn. 1869.
 — Nye Digtninger. Kbhn. 1869.
 — Slottet ved Rhinen. Kbhn. 1870.
 — Søstrene paa Kinnekullen. Kbhn. 1871.
 — Fra min første Udenlandsrejse. Kbhn. 1871.
- J. L. Heiberg.** Prosaiske Skrifter. 1—11. Kbhn. 1861.
 — Poetiske Skrifter. 1—5, 7—11. Kbhn. 1862.
- Breve fra og til J. L. Heiberg. Kbhn. 1862.
- J. Helms.** Et Par Digte og Viser. Kbhn. 1866.
- H. Hertz.** Tyrfing. Kbhn. 1849.
 — Digte fra forskjellige Perioder. 1—4. Kbhn. 1851.
 — Tre Lystspil. Kbhn. 1865.
 — Nytaarsgave for 1868. Kbhn. 1868.
- Hillerup.** Digte. Kbhn. 1842.
- L. Holberg.** Heltinnehistorier. Kbhn. 1861.
 — Peder Paars, udg. af Liebenberg. Kbhn. 1863.
- F. L. Høedt.** Lyriske Studier. Kbhn. 1844.
- N. L. Høyens** Skrifter, udg. ved Ussing. 1, 4, 5 H. Kbhn. 1871.
- B. S. Ingemann.** Samlede dramatiske Digte. 1—6. Kbhn. 1853.
 — Samlede Eventyr og Fortællinger. 1—13. Kbhn. 1853.
 — Samlede Romanzer, Sange og Eventyrdigte. 1—10. Kbhn. 1863.
 — Samlede historiske Digte og Romaner. 1—12. Kbhn. 1869.
- Thomas Kingos** Aandelige Sjunge-Chor, udg. af M. Hammerich og G. Rode. Kbhn. 1856.
- O. Lehmann.** Norge og Nordmændene. Kbhn. 1865.
 — Efterladte Skrifter, udg. af Hage og Ploug. 1, 2, 4 D. Kbhn. 1872.

- J. P. Mynster.** Breve. Kbhvn. 1860.
 Af efterladte Breve til J. P. Mynster. Kbhvn. 1862.
- P. L. Møller.** Lyriske Digte. Kbhvn. 1840.
- Ludvig Neiberg.** Lappalier af danske Novellister. Kbhvn. 1843.
- T. Overskou.** Comedier. 6 og 7 Bd. Kbhvn. 1853.
- F. Paludan-Müller.** Mythologiske Digte. Kbhvn. 1857.
- Paradiset. Kbhvn. 1862.
  - Adam Homo. 2 Dele. Kbhvn. 1863.
  - Ved Kong Frederik den 7des Død. Kbhvn. 1863.
  - Ungdomskilden. Kbhvn. 1865.
  - Ivar Lykkes Historie. 1ste Del. Kbhvn. 1866.
  - Uugdomsskrifter. 2 Bd. Kbhvn. 1872.
  - Sex Digte. Kbhvn. 1872.
- J. R. Pauli's Politiske Kandestøber.** Kbhvn. 1867.
- Petersen.** Breve og humoristiske Skildringer. Kbhvn. 1859.
- T. R. Rumohr.** Digte. Kbhvn. 1834.
- M. Rowel.** Breve fra Helvede. Kbhvn. og London 1866.
- J. S. Welhaven.** Samlede Skrifter. 2—5, 7—16. Kbhvn. 1874.
- H. Wergeland.** Udgvalgte Skrifter, udg. af H. Lassen. 1—5. Christiania 1859.
- J. H. Wessel's samlede Digte,** udg. af Levin. Kbhvn. 1862.
- C. Winther.** Samlede Digtninger. 1—9. Kbhvn. 1860.
- Oehlenschläger.** Sovedrikken. Kbhvn. 1846.
- Udmærkede Digterværker oversatte. Kbhvn. 1848.
  - Om Evald og Schiller. 1—2. Kbhvn. 1854.
  - Poetiske Skrifter, udg. af F. L. Liebenberg. 1—32. Kbhvn. 1857.
- Breve til og fra **H. C. Ørsted**, udg. af M. Ørsted. 1—2. Kbhvn. 1870.
- Udvalg af Breve**, hovedsagelig fra bekjendte Nordmænd til Prof. R. Nyrup, udg. af L. Daae. Christiania 1861.
- Anthologie af nyere norske Digtere.** Christiania 1860.
- M. Hammerich.** Sagn og Eventyr, 1ste Afsnit af Danske og Norske Læsestykker til Skolebrug i Sverrig. Kbhvn. 1862.
- Danska och Norska Læsestycken. Kbhvn. 1865.
  - Danske og Norske Læsestykker. Kbhvn. 1866.

3. Islandske.

- Norroen fornkvædi.** alm. kaldet Sæmundar Edda hins frøda, udg. af S. Bugge. Christiania 1867.
- Den ældre Edda.** Paa Dansk af F. Winkel Horn. Kbhvn. 1869.
- Edda Snorra Sturlusonar**, udg. af Jonsson. Kbhvn. 1875.

Njála. 1ste Bd. Kbhn. 1875.

Sagan af Hrafnkeli freysgoda, udg. af Thorsen og Gislason.
Kbhvn. 1839.

4. Svenske.

A. J. Arwidsson. Svenska Fornsånger. I—III. Stockholm 1834.

Atterbom. Samlade lyriske Dikter. I—III. Örebro 1863.

C. M. Bellman. Samlade Skrifter, utg. af Carlén. I—IV. Stockholm 1861. Med Musik.

A Blanche. Bilder ur verkligheten. I—IV. Stockholm 1865.

J. Jolin. Mäster Smith. Stockholm 1849.

J. H. Kellgren. Samlade Skrifter. I—III. Stockholm 1811.

J. L. Runeberg. Fünrik Ståls sägner. Helsingfors 1860.

— Kan ej. København 1863.

E. Tegnér. Samlade Skrifter. I—III. Stockholm 1860.

G. Wennerberg. Gluntarne. I—II. Stockholm 1863.

M. Hammerich. Svenske Læsestykker med Oplysninger om Sprog og Litteratur. Kbhn. 1859 og 1861.

5. Engelske.

Struve. Bemerkungen zu Byrons Child Harold canto 1. I—II. Kiel 1859.

6. Tyske.

A. v. Humboldts Briefe an Varnhagen von Ense. Leipzig 1860.

Jean Pauls sämmtliche Werke. 17 Bde. Berlin 1860.

H. v. Kleists Schriften. 1—3. Berlin 1863.

Lavaters physiognomische Fragmente. 2 Bde. Leipzig 1776.

N. Lenau. Gedichte. Stuttgart u. Augsburg 1857.

G. E. Lessing. Briefe antiquarischen Inhalts. 1—2. Berlin 1768.

— Briefwechsel mit seiner Frau. 1—2. Berlin 1789.

— Gelehrter Briefwechsel mit Reiske und Mendelsohn. 1—2. Berlin 1789.

— Collectanea zur Litteratur. 1—2. Berlin 1790.

— Sämmtliche Schriften. 28r u. 30r Th. Berlin 1794.

H. Marggraß. Hausschatz der deutschen Humoristik. 1—2. Leipzig 1858.

A. v. Platen. Gesammelte Werke. 2 Bde. Stuttgart u. Tübingen 1855.

G. W. Rabeners Satiren. 3 Bde. Leipzig 1775.

- Supplemente zu Schillers Werken, herausg. v. K. Hoffmeister.
 2 Bde. Stuttgart u. Augsburg 1858.
- G. Schwab.** Die deutschen Volksbücher. Stuttgart 1858.
- L. Tiecks** sämmtliche Werke. 2 Bde. Paris 1837.
 — Gesammelte Novellen. 12 Bde. Berlin 1802.
- K. A. Varnhagen v. Ense.** Tagebücher. 14 Bde. Leipzig 1860.
- A. Lehmann.** Sprachliche Studien über das Nibelungenlied. I.
 Marienwerder 1856.

7. Franske.

- Beaumarchais.** Théâtre. Paris 1861.
- Bossuet.** Oraisons funèbres. Paris 1816.
- F. A. Chateaubriand.** Génie du christianisme. I—IX. Lyon
 1809.
- Flechier.** Oraisons funèbres. I—II. Paris 1805.
- L. Fontauelle.** Saamtaler om meer end een Verden, overs. af
 Eilschow. Kbhnv. 1748.
- Massillon.** Petit carème. Paris 1813.
- B. Paseal.** Les provinciales ou les lettres écrites par Louis
 de Montalte. Cologne 1689.
- J. J. Rousseau.** Oeuvres. 36 voll. Paris 1793.
- T. N. Staaf.** Urval ur Franska litteraturen. I—III. Stockholm
 1859.
- Staaf.** La littérature française depuis la formation de la langue
 jusqu' à nos jours. Tom. I—III. Paris 1874.
- Samling af franske Læsestykker af den nyeste Litteratur, med
 Ordforklaring ved Bay og Borring. 2det Afsnit. Kbhnv.
 1863.

8. Andre nyere Sprog.

- Popularia carmina Graeciae recentioris,** ed. Passov. Lipsiae 1860.
-

Efterretninger
om
Roskilde Kathedralskole
for
Skoleaaret 1876—77
af
P. K. BLICHERT.

1. Lærerne. Fag- og Timefordeling.

Under 10de Maj 1876 konstitueredes Cand. philologiae K. M. Mikkelsen til Lærer ved Roskilde Kathedralskole.

Under 31te Juli 1876 blev konstitueret Lærer G. F. A. Lassen allernaadigst beskikket til Adjunkt ved Roskilde Kathedralskole.

Efter længere Tids Svagelighed døde konstitueret Lærer P. S. Christensen den 7de September 1876; i hans Sted konstitueredes under 30te Oktober Cand. philologiae A. V. Glahn til Lærer ved Roskilde Kathedralskole.

I dette Skoleaar have Fagene været fordelt paa følgende Maade mellem Lærerne*):

Rektor: Latin i 6te og 5te Klasse,
latinsk Stil i 4de, 3die og 2den, Oldtidens
Historie i 6te og 5te, Geographi i 4de .. 18 Timer.

Overlærer Flemmer: Latin i 5te,
3die, 2den og 1ste Kl., Inspektion ved
Gymnastikundervisningen i 3 Timer .... 24 —

---

*^o) St. efter en Klasses Nummer betyder studerende Klasse,
R Realklasse.

Overlærer Fritzsche: Dansk i 6te og 5te Kl., Græsk i 6te, 5te, 4de og 3die, Oldnordisk og Tysk i 6te	25	Timer.
Adjunkt Hansen: Arithmetik i 6te og 5te Kl., Mathematik og Regning i 4de, 2den og 1ste St.	34	—
Adjunkt Muusmann: Fransk i 6te, 5te og 4de Kl., Engelsk i 6te, 5te, 4de R., 3die R., 2den R. og 1ste R.	27	—
Adjunkt Petersen: Geometri i 6te og 5te Kl. Mathematik og Regning i 3die og 1ste R., Naturlære i 6te	30	—
Adjunkt Nannestad: Dansk i 4de og 3die Kl., Historie i 3die, 2den og 1ste, Inspektion ved Gymnastikundervisningen i 4 Timer	24	—
Adjunkt Boje: Religion i 3die, 2den og 1ste Kl., Fransk i 2 R. og 1ste Kl., Inspektion ved Gymnastikundervisningen i 4 Timer	24	—
Adjunkt Lassen: Naturlære i 5te, 4de R og 3die R, geometrisk Tegning i 6te, 5te, 4de R og 3die R, Tegning i 3die R, 2den R og 1ste R, Inspektion ved Gymnastikundervisningen i 12 Timer ...	36	—
Konst. Lærer Wick: Naturhistorie i alle Klasser, Geographi i 3die, 2den og 1ste Kl., Inspektion ved Gymnastikundervisningen i 2 Timer	24	—
Konst. Lærer Mikkelsen: Dansk i 2den og 1ste Kl., Latin i 4de, Oldnordisk i 5te, Historie i 6te, 5te og 4de.....	27	—
Konst. Lærer Glahn: Tysk i 5te, 4de, 3die, 2den og 1ste Kl., Fransk i 3die og 2den St.....	26	—

Kantor Hartmann: Sang med alle Klasser.....	4 Timer.
Skrivelærer Gronemann: Skrivning i alle Klasser.....	7 —
Gymnastiklærer Jensen: Gymnastik i alle Klasser.....	25 —

Øvelserne i Skydning, hvori 6te, 5te og 4de Kl. deltagte, ledes af Kaptajn Sahlertz og Adjunkt Hansen.

Det hvert Fag tildelte Antal Timer sees af efterfølgende Tabel, paa hvilken Bogstaverne F. S. og M. henholdsvis betegne Fællestimerne og de for den sproglig-historiske og for den matematisk-naturvidenskabelige Retning særlige Timer:

	6. Kl.		5. Kl.		4. Kl.		3. Kl.		2. Kl.		1. Kl.		Sum.		
	S	F	S	F	M	St.	F	R	St.	F	R	St.	R.		
Dansk	1	1	1			2	1		2	1	2	2	3	3	19
Oldnordisk . .	2			2											4
Tysk	2	*	2			2	2		2	2	2	4	2	3	23
Fransk	4		3			2	2		2		3	4	3	3	26
Engelsk	2		2				4		2		3	3	3	3	16
Latin	2	6	4			7			7		8		6		40
Græsk	3	2	3			5			5						18
Religion									2		2	2	2	2	10
Historie	4		3			2	3		2	3	2	2+1	2	2	26
Geographi						2			1		2	2	2	2	11
Arithmetik	4		4												
Geometri	5		6			6			5		6	6+2	6	6	56
Regning															
Geometr. Tegn. . . .	2		3				2			2					7
Naturlære	3	5	3	5			2			2					20
Naturhistorie							2			2	2	2+1	2	2	13
Tegning										1		2			5
Skrivning									1	1	1		2	2	7
Sang	1		1			1			1		1		1		4
Gymnastik	5		5			5			5				5		25
	36		36			36			36		36		36		330

Undervisningen i Latin i 5te Klasse er blevet meddelt af Overlærer Flemmer i de 4 særlige Timer,

i de 6 med 6te Kl. kombinerede Timer undervistes Klassens Disciple af Rektor.

Af 4de og 3die studerende Klasse have henholdsvis 5 og 7 Disciple valgt den mathematisk-naturvidenskabelige Retning; de have haft fælles Undervisning med de tilsvarende Realklasser i Naturlære, geometrisk Tegning og Dansk (1 Time).

I 2den Realklasse have de Disciple, der forberedes til Realafgangsexamen af lavere Grad, været fritagne for Fransk; istedenfor dette Fag have de haft 2 Timer Mathematik, 1 Time Historie og 1 Time Naturhistorie om Ugen.

---

2. Disciplene. Afgangsprøverne.

Ved Udgivelsen af Indbydelsesskriftet for forrige Aar var Disciplenes Antal 114. Af disse dimitteredes 10 studerende Disciple og 2 Realdisciple; desuden udmeldtes før og efter Hovedexamen i Juli 1876 16 Disciple, nemlig N. C. M. Nannestad, E. C. V. Moe, K. Rørdam, H. Rørdam, C. C. S. Beck, F. A. Holstein, H. Kochen, Fr. Kochen, C. C. Jørgensen, C. S. Løppenthin, J. H. Schwartz, J. E. Plesner, H. J. N. Beck, G. C. W. Fog, V. E. Knøfler og V. F. H. de Moldrup, hvorimod der optoges 29 nye Disciple. I Løbet af dette Skoleaar ere følgende 4 Disciple udtraadte af Skolen: N. K. R. Lønstrup, C. C. Bay, L. L. V. Rasmussen og O. A. Funder, alle af 2den Realklasse; derimod er der optaget 3 Disciple. Disciplenes Antal er saaledes nu 114.

I følgende Navneliste anføres Disciplene — med Undtagelse af 6te Klasses Disciple, der ere ordnede efter Udfaldet af Halvaarsprøven — i den Orden, som tilkommer dem efter Middeltallet af de Nummere, som de have haft i de forløbne Maaneder af Skole-aaret. Disciplene af den matematisk-naturvidenskabelige Retning ere betegnede med en Stjerne. Ved de i dette Skoleaar optagne Disciple er Alderen og Faderens Stilling angivet.

6te Klasse.

1. C. C. T. Hude.
2. *G. V. E. Heilmann.
3. *A. Conradsen.
4. *O. J. A. Moltke.
5. W. Lerche.
6. G. Lerche.
7. H. C. Schwartz.
8. V. L. Schram.

5te Klasse.

1. *L. W. Christensen.
2. *H. Vestesen.
3. *N. B. Ulrich.
4. A. H. Gemzøe.
5. R. L. Lauesen.
6. E. Dons.
7. *C. W. Ahlefeldt-Laurwigen.
8. *O. C. F. Blechingberg.
9. J. V. A. Bache.
10. J. E. F. Skeel.
11. F. E. C. K. Bang.
12. W. O. Kruse.
13. B. S. Johnsen (f. 18. Novbr. 1860, S. af Etatsraad Johnsen i Aalborg).
14. R. Struckmann (f. 11. Januar 1859, S. af praktiserende Læge Struckmann i Nykøbing paa Falster).

4de studer. Klasse.

1. J. E. L. Lauesen.
2. H. G. H. Jungersen.
3. *V. H. Lassen.
4. *D. S. Hage.
5. *P. C. R. Nielsen.
6. *S. A. Christensen.
7. J. A. Gützsche.
8. P. M. Ohlmann.
9. G. A. Ulrich.
10. E. Blechingberg.
11. J. Vogelsang.
12. *S. F. Jacobsen.
13. A. J. K. Guthmann.
14. J. P. H. Kornerup.
15. A. W. G. Harboe.
16. R. H. C. Bülow.

4de Realklasse.

1. J. Nimb.
2. C. D. Repholtz.

3die studer. Klasse.

1. N. C. Nannestad.
2. H. Grevenkop-Castenskjold.
3. *V. V. C. Cruse.
4. *A. G. K. J. Goos.
5. *G. H. L. T.

Meincke. 6. H. V. Moltke. 7. J. M. Wilde. 8. *J. L. Reck. 9. T. G. Borries. 10. *O. S. Scheel. 11. C. Q. Muusmann. 12. J. Wedell-Wedellsborg. 13. *S. F. Kornerup. 14. *C. C. K. Rosen.

3die Realklasse.

1. K. H. Hastrup. 2. C. M. Nielsen. 3. M. M. S. Sahlertz.

2den studer. Klasse.

1. C. L. Hude. 2. H. E. J. M. Heilmann. 3. F. E. T. Jørgensen. 4. K. J. Hagen. 5. P. N. Fenger. 6. A. H. Repholtz. 7. L. Hansen. 8. R. V. A. Beck. 9. J. T. Petersen. 10. C. T. Hansen. 11. C. A. R. Busse. 12. H. V. A. Kornerup. 13. L. N. H. Lützhøft. 14. V. H. F. Benzon. 15. H. H. Nohr. 16. A. W. Branth. 17. H. P. H. Collet (f. 28de August 1864, S. af Hofjægermester Collet til Lundbygaard). 18. W. P. C. F. de Neergaard. 19. H. T. Moltke. 20. N. H. Sparre.

2den Realklasse.

1. H. C. Hjort (f. 13. Januar 1864, S. af Forpagter Hjort paa Meelbygaard). 2. H. C. P. Dan. 3. A. P. V. A. G. Cappelen. 4. O. Skeel. 5. E. F. O. Beck. 6. T. H. S. Reimer. 7. J. G. Scheel. 8. J. T. Suhr.

1ste studer. Klasse.

1. A. W. Ewertsen (f. 19. Mai 1865, S. af Expeditør Ewertsen i Roskilde). 2. J. J. Jacobsen (f. 29. December 1864, S. af Prokurator Jacobsen i Roskilde). 3. N. J. Ulrich (f. 21. Marts 1865, S. af Kjøbmand Ulrich i Haslev). 4. M. C. E. Erslev (f. 30. August 1864, S. af Organist Erslev i Kjøge). 5. C. A. Heilmann (f. 2. April 1864, S. af Apotheker Heilmann i Skjelskør). 6. F. A. V. Brockenhus-Schack (f. 18. Juni 1863, S. af Kammerherre, Greve Brockenhus-Schack til Giesegård). 7. C. J. A. Becker (f. 17. Maj 1863, S. af Godsforvalter Becker paa Overberg). 8. M. J. E. B. Kvistgaard (f. 13de August 1864, S. af Pastor Kvistgaard i Hemmet). 9. C. P. M. Hansen (f. 8. Oktober 1865, Søn af Adjunkt Hansen i Roskilde). 10. E. B. R. Jacobsen (f. 23de August 1865, Søn af Grosserer Jacobsen i Roskilde). 11. C. O. H. L. Løvenskjold (f. 29. April

1864, S. af Baron Løvenskjold i Kjøbenhavn). 12. C. H. L. Wedell-Wedellsborg (f. 12. December 1863, S. af Baron Wedell-Wedellsborg til Overdrevsgaarden). 13. C. L. Selchan-Hansen (f. 21. Juli 1864, S. af Forpagter Selchau-Hansen paa Selsø). 14. C. E. Ulrich (f. 20. Januar 1864, S. af Forstinspektør Ulrich paa Juellinge). 15. O. J. Lund (f. 27de Juli 1863, S. af Slagtermester Lund i Roskilde). 16. L. D Schaffalitsky de Muckadell Skeel (f. 8. Januar 1865, S. af Kammerherre Skeel til Birkelse). 17. J. H. V. Gottlieb (f. 1. Oktober 1864, S. af Apotheker Gottlieb i Roskilde). 18. H. W. Meyn (f. 30. Januar 1865, S. af Forpagter Meyn i Kornerup). 19. A. C. Andresen (f. 21de Marts 1865, S. af Apotheker Andresen i Kjøge). 20. F. C. Bech (f. 1 Oktober 1863, S. af Tømmerhandler, Kaptajn Bech i Kjøbenhavn).

1ste Realklasse.

1. N. Jensen.
  2. V. J. C. B. Høyrup (f. 12. Oktober 1863, S. af Forpagter Høyrup i Roskilde).
  3. O. F. Arends (f. 12. Juni 1864, S. af afd. Boghandler Arends i Roskilde).
  4. E. B. Schwartz (f. 28. Juli 1864, S. af Urmager Schwartz i Roskilde).
  5. H. P. C. Petersen (f. 11. Marts 1863, S. af Kjøbmand Petersen i Kjøge).
  6. A. Bang (f. 23. Januar 1864, S. af praktiserende Læge Bang i Kirkehvalsø).
  7. A. E. V. Petersen (f. 19. Juni 1864, Broder til Nr. 5).
  8. F. A. E. Esbensen (f. 15. Oktober 1861, S. af Forpagter Esbensen paa Raakildegård).
  9. P. F. E. H. de Moldrup (f. 12. April 1863, S. af Overkrigskommissær Moldrup i Usserød).
-

Afgangsprøven for studerende Disciple i 1876

bestede 10 af Skolens Disciple med følgende Udfald:

	Udarbejdelse i Modersmalet. I.	Udarbejdelse i Modersmalet. II.	Oldnordisk.	Fransk.	Tysk.	Engelsk.	Histore.	Latin (skriftlig).	Latin (mundtlig i det læste).	Latin (mundtlig i det ikke læste).	Græsk.	Naturlære.	Arithmetik (skriftlig).	Arithmetik (mundtlig).	Geometri. (skriftlig).	Geometri (mundtlig).	Mekanisk Physik med Optik.	Chemisk Physik med Astronomi og Meteorologi.	Points.	Hovedcharakter.
J. P. Bartholdy	g +	mg ÷	ug	g +	mg +	‘	ug	mg	mg +	mg	mg +	ug	‘	mg	mg +	mg	mg +	ug	99	1. Chr.
L. V. Nohr . .	mg ÷	mg	mg +	g ÷	‘	mg :	mg ÷	>	‘	‘	‘	‘	mg	mg	‘	‘	‘	mg +	91	1. Chr.
V. E. Scherup	mg ÷	mg	mg +	mg ÷	‘	mg ÷	ug ÷	g	mg ÷	mg ÷	mg ÷	mg ÷	mg	mg	‘	‘	‘	mg +	92	1. Chr.
J. Olivarius . .	mg ÷	g ÷	mg	mg ÷	‘	mg	mg ÷	g	mg	mg ÷	mg	mg ÷	‘	‘	‘	‘	‘	‘	88	1. Chr.
H. J. K. Bang	g +	mg	mg	g +	‘	mg	mg	g ÷	g +	mg ÷	mg ÷	ug ÷	‘	‘	‘	‘	‘	‘	88	1. Chr.
U.H. Wøldike	mg ÷	mg ÷	mg +	mg	‘	ug ÷	g	mg	mg +	mg	mg ÷	mg	‘	‘	‘	‘	‘	‘	93	1. Chr.
C. F.A. Welding	g +	mg	ug ÷	mg ÷	‘	mg +	ug ÷	‘	‘	‘	‘	‘	mg	mg +	mg +	mg +	mg +	mg	98	1. Chr.
F.J.H. Lützhøft	g +	g	mg ÷	g	‘	g ÷	tg +	mg :	g	g	g	tg	‘	‘	‘	‘	‘	‘	68	2. Chr.
F. C. C. C. Holstein-Holsteinb.	g +	mg ÷	mg ÷	g	‘	ug	ug ÷	‘	‘	‘	‘	tg ÷	g	tg	‘	‘	‘	‘	70	2. Chr.
Th. L. Lange .	g	tg	g +	g ÷	‘	g	g +	ndl	g +	tg +	g +	g ÷	‘	‘	‘	‘	‘	‘	51	3. Chr.

I Censuren deltog foruden Skolens Lærere Professor Ussing, Professor Thrige, Adjunkt Pullich og Cand. mag. Horn.

Opgaverne til den skriftlige Del af denne Prøve
være følgende:

1. Udarbejdelse i Modersmaalet. I:

Hvorvidt er den Sætning sand: Sit Fædreland
skylder man alt, hvad man kan udrette?

2. Udarbejdelse i Modersmaalet. II:

Hvilke ere de vigtigste Anvendelser i den nyere
Tid af Naturkraefterne til Udvikling af Samfærdsels-
midlerne?

3. Fransk Stil.

En Mand, som ikke kan læse, er i de forenede Stater en Sjældenhed, som aldrig træffes iblandt dem, der ere fødte i Landet. De ulykkelige Emigranter repræsentere alene den gamle Verdens sørgelige Uvidenhed, og fra den anden Generation af findes Ligevægten gjenoprettet. De forenede Staters politiske Forfatning gjør den elementære Undervisning til en absolut Nødvendighed. Man har set og man ser endnu store Monarkier, mægtige Aristokratier støttede til et uvidende Folk; et Demokrati holder sig kun, hvis det tilstaaer enhver Borger Midlerne til at lære med Forstand at opfylde de Pligter, som det har paalagt dem. Forstandige Mænd i de forenede Stater dele slet ikke den besynderlige Illusion hos dem, der i det simple Menneskenavn se en politisk Adkomst; de forstaa, at man fødes ikke som Statsborger, men at man bliver det. I det amerikanske Demokrati er Opdragelsen desuden ikke betragtet alene som en politisk Nødvendighed, den er ogsaa anset for en Tømme, et socialt Forebyggelsesmiddel. Man tror der, og med megen Ret, at jo mere Undervisningen uddeles med Gavmildhed, desto mere Sikkerhed har man imod de Forbrydelser og de Lidenskaber, som Uvidenhed og Elendighed avle. Hvor Loven straffer, forebygger Opdragelsen.

De forenede Stater, les États-unis. At træffes, se ren-contrer. Ligevægten, le niveau. Gjør d. e. Underv. til en abs. Nødv. oversæt: gjør af d. e. U. en abs. N. At støtte til, appuyer sur. At holde sig, se conserver. At tilstaa, accorder. Forstandig, sensé. Adkomsten, le titre. Ifødes som< oversættes som< ikke. Tømmen, le frein. Forebyg-

gelsesmidlet, le préservatif. At uddele, distribuer. Gav-mildheden, la liberalité. Sikkerheden, la garantie. At avle, engendrer. At forebygge, prévenir.

4. Oversættelse fra Latin til Dansk.

L. Aemilius Paulus consul Perseum Macedonum regem apud Pydnam consecutus est. Hora diei iam ad meridiem vergebatur; iter multo pulvere et incandescente sole factum erat; lassitudo et sitis iam sentiebatur et meridie aestum magis accensurum utrumque apparebat. Statuit sic affectos, quamvis dimicandi studio arderent alacresque signum poscerent, recenti atque integro hosti non obiicere. Qvod consilium quum multi tacite improbarent, Nasica unus ex omnibus ausus est monere consulem, ne hostem, qui certamen fugiendo priores imperatores ludificatus erat, manibus emitteret. Verendum esse, ne, si nocte abeat, sequendus maximo labore ac periculo in intima Macedoniae sit, aestasque sicut prioribus ducibus per montes vagando circumagatur. Consul alio tempore se rationes redditurum promisit; nunc auctoritate veteris imperatoris contentum esse iussit. Postero die talem orationem habuit. Et tibi, P. Nasica, et quicumque idem, quod tu, occultius senserunt, non gravabor reddere dilatae pugnae rationem. Nam tantum abest, ut me hesternae quietis poeniteat, ut servatum a me exercitum eo consilio credam. In qua me opinione sine causa esse ne quis vestrum credit, recognoscat, agendum, mecum, quam multa pro hoste et adversus nos fuerint. Jam omnium primum, quantum numero nos suppperent, neminem vestrum nec ante ignorasse et hesterno die explicatam intuentes aciem animadvertisse certum habeo. Ex hac nostra paucitate quarta pars militum presidio impedimentis reicta erat; nec ignavissimum quemque relinqu ad custodiam sarcinarum scitis. Sed fac omnes una fuisse; parvum hoc tandem esse credimus, quod ex his castris, in quibus hac nocte mansimus, exituri in aciem hodierno aut summum crastino die, si ita videbitur, diis bene iuvantibus sumus? Nihilne interest, utrum militem, quem neque viæ labor hodie neque operis fatigaverit, integrum in tentorio suo arma capere iubeas, an longo itinere fatigatum et opere fessum, madentem sudore, ardentibus siti fancibus, ore atque oculis repletis pulvere, torrente meridianoe sole, hosti obiicias recenti, qui nulla re ante consumptas vires ad proelium afferat; Qvis, pro deum fidem, ita comparatus vel iners atque imbellis fortissimum virum non vineat?

5. Arithmetik.

1. At finde x af Ligningen $\sqrt{x+18} + \sqrt{x+3} - \sqrt{x+14} - \sqrt{x+5} = 0$.

2. En Kvotientrækkes første Led er a , Kvotenten q , Ledenes Antal $N+1$. Naar N er et Multiplum af k , hvad bliver da Produktet P_k af alle de Led, som staa paa første, $(k+1)^{te}$, $(2k+1)^{te}$ o. s. v., hver k^{te} Plads hele Rækken igjennem, udtrykt ved a , q , N og k ?

$$\text{Bevis dernæst, at } P_k = \frac{k}{N+k} \cdot \frac{i}{N+i},$$

idet N ogsaa er Multiplum af i .

Find endvidere en Relation imellem tre Indices h , i , k , der alle gaa op i N , og de tilsvarende Produkter P_h , P_i , P_k .

Hvad udtrykker denne Relation, naar P_i er mellempropor-
tional imellem P_h og P_k ?

Anvendes til at finde N og P_i , naar man har givet

$$P_2 = 2^{1660}, \quad P_3 = 2^{1460}.$$

Beregningsopgave.

Et Laan paa 2 Millioner Kroner er afsluttet paa følgende
Betingelser:

- a) der svares aarlig $4\frac{1}{2}$ pro Cent i Rente;
- b) der betales 200000 Kroner i Renter og Afdrag aarlig i
10 Aar;
- c) Resten af Gjælden afgjøres ved, at der i hvert af de
næste 5 Aar betales en vis Sum aarlig i Renter og Afdrag.
Hvor stor bliver denne Sum?

(Saafremt der ønskes flere Decimaler i Logarithmen af $1 +$
Rentefoden, end Tavlerne i Almindelighed indeholde, meddeles,
at dens Mantissee her har følgende 10 Decimaler 0191162904).

6. Geometri.

1. Bevis, at Forbindelseslinierne imellem Midtpunkterne af
to Par modstaaende Kanter i et Tetraeder ligge i samme Plan
parallel med det tredie Par modstaaende Kanter.

Bevis dernæst, at i Tetraædre med hvert Par modstaaende
Kanter ligestore vil Forbindelseslinien imellem det ene Pars
Midtpunkter staa vinkelret paa Planen igjennem de to andre
Forbindelseslinier.

2. Man skal finde en Ligning imellem en Trekants ene Side a, de to hosliggende Vinkler B og C og den indskrevne Cirkels Radius r.

Anvendelse til at finde Vinklerne B og C i en Trekant, naar Vinklen A er givet, og den indskrevne Cirkels Radius skal være $\frac{p}{q}$ af den omskrevnes.

$$\text{Ex. } A = 60^\circ, p = 1, q = 3.$$

Projektionstegning.

Et regelmæssigt Oktaeder hviler paa den vandrette Billedplan (Projektionsplan). Dets to Billeder (Projektioner) tegnes.. Det skæres med en lodret Plan, saaledes at Snittet bliver en Sexkant. Dennes Projektioner og sande Størrelse angives.

Stillingen skal være saadan, at hverken den skærende Plan eller nogen af Oktaedrets Kanter staar vinkelret paa eller er parallel med den lodrette Billedplan.

Tegningen fordres optrukken, det synlige og det usynlige tydelig skjelnet fra hinanden.

Aarsprøven i 4de studer. Klasse i 1876

bestode 13 Disciple, 7 i sproglig-historisk og 6 i mathematiske-naturvidenskabelig Retning, med følgende Udfald :

Udarbejdelse i Moders- målet.	Tysk.	Fransk.	Latin.	Græsk.	Naturlære.	Naturhistorie	Geographi.	Historie.	Arithmetik.	Geometri.	Points.	
A. H. Gemzøe	mg	mg	mg +	mg :-	ug :-	*	tg +	mg +	mg +	mg	71	
N. C. M. Nannestad . . .	mg :-	g	mg :-	g +	*	g +	ug :-	ug	mg	mg :-	72	
R. L. Lauesen	mg	g +	mg :-	mg :-	mg	*	ug :-	mg +	ug :-	mg	ug :-	76
C. W. Ablefeldt-Laurwigen	g	g +	mg	g +	*	mg :-	mg	ug	ug :-	mg +	g +	71
J. E. F. Skeel	tg +	g -	mg +	g +	mg	*	g	mg +	ug :-	mg	mg :-	67
E. Dons	mg :-	mg	mg :-	mg :-	mg +	*	g	ug	ug :-	g	tg +	68
N. B. Ulrich	g +	mg :-	mg :-	mg :-	*	ug :-	mg	mg	mg :-	mg +	g +	72
F. E. C. K. Bang	g -	g	g +	mg :-	mg	*	mg	mg +	mg	g +	g :-	65
O. C. F. Blechingberg .	tg	g :-	mg	tg	*	g :-	g +	mg :-	ug	g :-	mg :-	47
J. V. A. Bache	g +	g	mg	g	g :-	*	mg	ug	mg :-	tg +	tg :-	53
E. C. W. Moe	tg +	tg	mdl +	tg	*	mg	g :-	mg :-	g +	ug	ug	40
K. Rørdam	tg +	mg :-	tg :-	g :-	*	ug :-	mg +	g +	g +	mg :-	g +	53
W. O. Kruse	g :-	g	g +	g	g +	*	g +	mg :-	mg :-	tg +	tg +	53

*P

I Censuren deltoge foruden Skolens Lærere Professor Ussing og Adjunkt Pullich.

TG

Opgaverne til den skriftlige Del af denne Prøve
være følgende:

1. Udarbejdelse i Modersmalet:
Columbus og Cortez.

2. Latinsk Stil:

Det er bekjendt, hvor haarde Krige Julius Cæsar førte for at besejre Pompeius og hans Venner. Da han i Aaret 49 før Christi Fødsel var gaaet over Floden Rubico, der holdtes for Italiens Grænse, og nærmede sig Rom, forlod Pompeius Italien og samlede en stor Hær i Grækenland og Macedoniøen. Cæsar drog først til Spanien, hvor Afranius og Petreius, to af Pompeius's Venner, stode i Spidsen for en Hær, og efter store Vanskeligheder og Farer sejrede han over dem. Fire Aar senere, da Pompeius var blevet dræbt og hans Venner slagne i den romerske Stats andre Provinser, forsøgte Pompeius's to Sønner Cneius og Sextus at gjøre Cæsar Modstand nærværd Munda, en By i Spanien. I dette Slag kom Cæsar i en saa stor Fare, at han sagde, at han tilforn havde kæmpet for Sejren, men nu kæmpede for sit Liv. Dog forlod Lykken ham ikke, og han vendte som Sejrherre tilbage til Rom. Men han, som havde været uovervundens i Krigen, blev i det følgende Aar myrdet i det romerske Senat af sine Fjender.

Grænse, finis. At staa i Spidsen for, præsesse. At gjøre Modstand, resistere.

3. Arithmetik.

1. Volumen V af en Kugle med Radius r er $V = \frac{4}{3} \pi r^3$.
En halvkugledannet Skaal har en Radius paa 4 Tommer.
Hvormeget vejer den Mælk, der kan fyldes Skaalen, naar et Maal
Mælk vejer 1,031 Gange saa meget som samme Maal Vand, og
en Kubikfod Vand vejer 61,832 kg ? Hvormeget mindre vil
Skaalens Indhold komme til at veje, naar $\frac{1}{10}$ af Mælken erstattes
ved Vand?

1 Kubikfod = 1728 Kubiktommer. Der anvendes Logarithmer.

2. At finde x og y af $x + \frac{1}{y} = 2a$

$$\cdot \quad y + \frac{1}{x} = \frac{2}{a}$$

3. Hvilke Grundformler gjælde for Differensrækker (arithmetiske Progressioner)? Hvormange Størrelser vedkommende Rækken maa der være givne, for at den kan være ganske bestemt? Kan man bestemme en Differensrække, naar det tredie Led er 5, det sjette 14 og det sidste 1001? Hvor ster er Summen af Leddene i denne Række?

4. Geometri.

1. Der tegnes en Firkant ABCD, som ikke kan indskrives i en Cirkel. Derpaa konstrueres en anden Firkant med Vinkel-spidserne A,B,C, med samme Areal som ABCD og indskrevet i Cirklen om Trekanten ABC. Kan Opgaven altid løses? Hvor mange Opløsninger kan der faas?

2. Bevis, at Kvadraterne paa en retvinklet Trekants Katheter forholde sig som deres Projektioner paa Hypotenusen. Naar en Cirkels Diameter er delt i to Stykker, der forholde sig som $1 + \sqrt{\frac{1}{2}}$ til $1 - \sqrt{\frac{1}{2}}$, hvad er da Forholdet imellem de to Korder i den ene Halvcirkel, som have Stykkerne til Projektioner? Forholdet skal have det simplest mulige Udtryk.

3. I et Kvadrat er indskrevet en Cirkel, og der er slaaet Cirkelbuer fra de fire Vinkelspidser som Centrer med den halve Kvadratside som Radius. Bevis, at Arealet indenfor de fire Cirkelbuer er ligesaat stort som det Areal, der ligger imellem Kvadratet og den indskrevne Cirkel, og angiv hvilken Del af hele Kvadratets Areal hver af disse Dele udgjør, naar man regner med Archimedes's Bestemmelse af Forholdet imellem Cirklens Periferi og Diameter. Der forlanges ordentlige Figurer; de, der have haft geometrisk Tegning, maa trække dem op.

Afgangsprøven for Realdisciple i 1876

bestode 3 af Skolens Disciple med følgende Udfald:

	Udarbejdelse i Moders- malet.	Tysk.	Fransk.	Engelsk.	Historie.	Geographi.	Naturhistorie	Naturlære.	Arithmetik.	Geometri.	Points.
H. Vestesen	tg	tg	ug	mg	mg :-	mg :-	ug	mg	ug :-	ug	68
J. Jørgensen	g +	mdl :-	g	g :-	mg	mg :-	mg :-	mg :-	mg	mg	58
O. J. J. Ottosen	g	tg +	g +	mg :-	g :-	g :-	g	tg	tg :-	tg	38

I Censuren deltoge foruden Skolens Lærere Professor Ussing og Adjunkt Pullich.

Opgaverne til den skriftlige Del af denne Prøve
ware i Modersmalet, Arithmetik og Geometri de
samme som ved Aarsprøven i 4de Klasse; desuden
blev der givet følgende Opgave i tysk Stil:

Det gamle Ægypten staar formedelst sin Kultur og Kun-
færdighed som en Gaade for os. De sikreste Efterretninger, vi
have derom, give Oldsagerne, disse uhyre Pyramider og Klippe-
grave, disse Ruiner af Kanaler, Stæder og Templer, denne
Billedskrift, der overleverer Esterverdenen Kongernes Navne og
Bedrifter. En Del af disse Værker tjente til Landets Nutte eller
vare endog uundværlige for dets Bebyggelse. Uden Kanalerne,
der ledede Nilens Vand til fjerne Egne, vilde en stor Del af
Ægypten være en død Ørken, og kunn de store Dæmninger
muliggjorde Anlæggelsen af Stæder i den frugtbare Dal,
som Oversvømmelsen flere Maaneder igjennem forvandler til en
Sø. En anden Del tjener Religionen eller bevarer Erindringen
om de Afdøde. Ingen andre Monumenter i Verden kunne rose
sig af en lignende Varighed, og Billederne paa Templernes og
Gravenes Vægge give en anskuelig Forestilling om Folkets Liv
og Gudsdyrkelse, Felttog og Sejre, Haandværk og Kunster, og
de gamle Ægyptere ere os mere bekjendte end vore egne Forfædre.

At staa for os, dastehen. Oldsag, Alterthum. Klippe-
grav, Felsengrab. Ruiner, Trümmer. Bebyggelse, Anbau.
Dæmning, Dæm. At muliggjøre, ermöglichen. Anlæg-
gelse, Gründung. At bevare, erhalten. Gudsdyrkelse,
Gottesdienst.

3. Skolens Beneficier.

A. De Beneficier, som Ministeriet for Kirke-
og Undervisningsvæsenet uddeler efter
Rektors Indstilling, have i Skoleaaret 1876—77
været tildelte følgende Disciple:

Fri Undervisning og højeste Stipendum (100 Kr.) :
V. H. Lassen.

- Fri Undervisning og mellemste Stipendum (70 Kr.): A. Conradsen, H. C. Schwartz,
G. V. E. Heilmann, A. H. Gemzøe.
- Fri Undervisning og laveste Stipendum (40 Kr.):
L. V. Christensen, J. E. L. Lauesen, S.
A. Christensen.
- Fri Undervisning og Slagelse Stipendum: C. C.
T. Hude (100 Kr.), R. L. Lauesen (40
Kr.), N. B. Ulrich (40 Kr.)
- Fri Undervisning: H. Vestesen, G. A. Ulrich,
H. G. H. Jungersen, N. C. Nannestad,
A. G. K. J. Goos, C. L. Hude, H. E. J.
M. Heilmann.
- Halv Friplads: N. K. R. Lønstrup.
- Fri Undervisning som extraordinær Gratist og
laveste Stipendum (40 Kr.): C. Q. Muusmann.
- Fri Undervisning som extraordinær Gratist: C.
P. M. Hansen.
- Højeste Stipendum (100 Kr.): J. A. Gotzsche,
D. S. Hage, A. J. K. Guthmann, C. T.
Hansen.
- Laveste Stipendum (40 Kr.): S. F. Jacobsen.
- B. Det Moltkeske Legat for Embedsmænds Sønner (80 Kr.), som for Tiden Administrationen
for Grevskabet Bregentved uddeler, blev oppe-
baaret af Student U. H. Wøldike og Discipel L.
N. H. Lützhøft. Da Student Wøldikes Ret
til at nyde Legatet ophørte ved December Ter-
min, tildeltes den ledige Legatportion Discipel
A. H. Gemzøe.
- C. Det Treschowske Legat til Understøttelse
for 2 Disciple i Roskilde Kathedralskole (100 Kr.),
som bortgives af Kammerherre Treschow til
Brahesborg efter Indstilling af Rektor, blev oppe-

baaret af Disciplene C. C. T. Hude og V. H. Lassen.

- D. Det Treschowske Legat til Udredelse af Skolpenge (100 Kr.), som bortgives af Kammerherre Treschow til Brahesborg, blev oppebaaret af Discipel L. V. Christensen.

Til Underretning for Forældre og Værger meddeles, at Ansøgninger om fri Skolegang og de dermed i Forbindelse staaende Stipendier indgives til Rektor ved det nye Skoleaars Begyndelse inden den 1ste September. Ansøgningen maa indeholde fuldstændig Oplysning om Ansøgerens Formuesforhold og attesteres af en bekjendt Mand. Ingen Discipel kan faa Understøttelse, førend han har besøgt Skolen 1 Aar.

---

4. Udtog af Skolens Regnskab for Finansaaret 1876—77.

Indtægt.

1. Beholdning efter Regnskabet for 1875—76.....	7,531 Kr. 92 Ø.
2. Restance efter do. for et uindlæst Testimonium	20 — * —
3. Jordebogsafgifter	4,954 — 38 —
4. Tiendeindtægter	38,681 — 57 —
5. Indtægter af Kirker og Præstekald	1,652 — 65 —
6. Jordskyld	19 — 4 —

7.	Renter af Skolens Kapitalformue 47,548 Kr. 36 Øre og Udbytte af en Bankaktie paa 185 Kr. 28 Øre.....	1,922 Kr. 62 Ø.
8.	Skolekontingenter, Indskrivningspenge og for Testimonier	11,772 — 20 —
9.	Indtægter af Duebrødre Hospital	50,378 — 40 —
10.	Forskjellige ubestemte og extraordinære Indtægter, deriblandt Privatistpenge	22 — " —
11.	Det Teilmannske Legat til Bibliotheket	40 — " —
12.	Indbetalt af Skolens Lærere til Livsforsikringen	1,571 — 35 —
13.	Tilskud fra den almindelige Skolefond	" — " —
14.	Kjøbesum for solgt Bøndergods	" — " —
15.	Efter Decision	" — 4 —
16.	Renter af Kautionsdepositum.	200 — " —
17.	Indfriede Prioritetslaan	8,700 — " —
Tilsammen		127,466 Kr. 17 Ø.

Udgift.

1.	Skatter og Afgifter af Gods, Tiender og Bygninger	1,751 Kr. 65 Ø.
2.	Lønninger til Skolens Lærere	26,351 — 80 —
3.	Honorar for Tilsyn og Inspektion.....	200 — " —
4.	Løn til Pedellen	477 — " —
5.	Personligt Tillæg til Lærere for Tab af Andel i Skolepenge.....	348 — " —

6.	Timeundervisning	3,743 Kr. 13 Ø.
7.	Pensioner og Vartpenge	3,586 — 72 —
8.	Bibliothek og videnskabelige Apparater	638 — 24 —
9.	Bygningens Vedligeholdelse..	1,187 — 71 —
10.	Inventariets Vedligeholdelse..	856 — 64 —
11.	Regnskabsføringen	1,000 — « —
12.	Brænads- og Belysningsfornedenheder	1,479 — 77 —
13.	Forskjellige løbende og extra-ordinære Udgifter: Rengjøring, Porto, Protokoller, Skrivematerialier, Program- mer og Skolehøjtideligheder	931 — 68 —
14.	Undervisning i Skydevaabens Brug.....	232 — 11 —
15.	Præmier til Livsforsikringen af Lærere	1,535 — 35 —
16.	Afgivet til den almindelige Skolefond	65,615 — 32 —
17.	Renter af Kautionsdepositum.	200 — « —
18.	Ifølge Decision	« — « —
19.	Prioritetsudlaan og indskudt i Sparekassen	8,700 — « —
20.	Afgift af Egebjerg Sogns Kon- getiende	537 — 35 —
21.	Resterende Gebyhr for et Te- stimonium	20 — « —
		Tilsammen 119,392 Kr. 47 Ø.
sammenholdes hermed Indtægterne		127,466 — 17 —
		bliver Beholdning 8,073 Kr. 70 Ø.

Stipendiefondens

Indtægter og Udgifter i Finansaaret 1876—77.

Indtægt.

1. Beholdning fra 1875—76	715 Kr. 33 Ø.
2. Renter af Stipendiefondens Kapitalformue: Prioritetsobligationer 31,550 Kr. « Ø., Østifternes Kreditforenings Obligationer 2,400 Kr. « Ø., i Roskilde Sparekasse 1,917 Kr. 45 Ø.	1,432 — 10 —
3. Hjemfaldne Oplagsstipendier	« — « —
4. Indfriede Prioritetsudlaan	2,000 — « —
5. Uddraget af Sparekassen	« — « —
	Tilsammen 4,147 Kr. 43 Ø.

Udgift:

1. Udbetalte Stipendier	290 Kr. « Ø.
2. Do. til Dimittender, $\frac{1}{3}$ Del af de ved Skolen oplagte Stipendier	193 — 33 —
3. Indsendt til den almindelige Skolefond de øvrige $\frac{2}{3}$ Dele	386 — 66 —
4. Regnskabsføreren 2 pCt. af Fondens faste Indtægt	27 — 16 —
5. Indskudt i Sparekassen	« — « —
6. Ligeledes de tilskrevne Renter af Indskud i Sparekassen	74 — 10 —
7. Prioritetsudlaan	2,000 — « —
	Tilsammen 2,971 Kr. 25 Ø.
sammenholdes hermed Indtægterne	4,147 — 43 —
	bliver Beholdning 1,176 Kr. 18 Ø.

5. Oversigt over hvad der er læst i Skoleaaret 1876—77.

Dansk.

6te og 5te Klasse: Med Benyttelse af Thortsens Haandbog er Litteraturens Historie gjennemgaaet til Ewald, og en **Oversigt** givet over Litteraturen i dette Aarhundrede, samt udvalgte Stykker af de vigtigste Forfattere forelaeste. Hammerichs svenske Læsestykker ere benyttede til at øve Disciplene i at læse Svensk. 6te Kl. har skrevet 23, 5te Kl. 26 Udarbejdeler i Modersmaalet.

4de stud. Kl. og 4de Realklasse: Litteraturens Historie efter Thortsens Haandbog forfra til Holberg; udvalgte Stykker af de vigtigste ældre Forfattere ere forelæste. Ligeledes er læst danske Kæmpeviser til Skolebrug, udgivne af Grundtvig, Hauchs Valdemar Atterdag, Holbergs Niels Klim Kap. 1—9, den politiske Kandestøber, flere af Epistlerne og Partier af Holbergs Levnetsbeskrivelse, fortalt af ham selv (Oversættelsen af tres epistolæ ad virum perillustrem).

Realklassen og den mathem.-naturvidensk. Afdeling af 4de studer. Kl. have i en Fællestime læst det vigtigste af den græske Mythologi efter Tregders Haandbog, fremdeles passende Stykker af Wilsters Oversættelse af Odysseen og Iliaden, Apulejus's Amor

og Psyche (efter Nutzhorn), Sophokles's Antigone (ved Dorph) og Plautus's den stortalende Soldat (Guldbergs Oversættelse). Endelig er den danske Litteratur fra Holberg gjennemgaaet efter Hammerichs Omrids. 30 Stile.

3die studer. Kl. og 3die Realklasse: Den nordiske Gudelære er gjennemgaaet med Benyttelse af Arentzens og Thorstensons Fremstilling i Forbindelse med udvalgte Stykker af Oehlenschlägers Nordens Guder. Desuden er læst Vaulundur Saga, Poul Møller: en Students Eventyr, statistisk Skildring af Lægdsgaarden i Ølschby-Magle og flere af Chr. Winthers Fortællinger.

Realklassen har i en Fællestime med den mathem.-naturvidensk. Afdeling læst i Oversættelse udvalgte Stykker af Odysseen og Iliaden, ligeledes Apulejus's Amor og Psyche og Plautus's den stortalende Soldat samt den peloponnesiske Krig, fortalt efter Thukydides og Xenophon ved Ingerslev og Holm. 30 Stile.

2den studer. Kl. og 2den Realklasse: Borchsenius's og Winkel Horns Læsebog samt Hammerichs danske og norske Læcestykker ere benyttede til Oplæsning og Analyse. Flere Digte ere lærte udenad. Bojesens Grammatik er repeteret. 30 Stile, dels Diktat, dels frie Udarbejdelsler af beskrivende eller fortællende Indhold.

1ste studer. Kl. og 1ste Realklasse: Borchsenius's og Winkel Horns Læsebog er benyttet til Oplæsning og Analyse. Flere Digte ere lærte udenad. Af Grammatiken er læst Substantivet og Verbet. 35 Stile, dels Diktat, dels Gjenfortælling.

Oldnordisk.

6te Klasse: Wimmers oldnordiske Læsebog S. 1—72; Ungers Læsebog S. 22—57. Iversens

Grammatik. Med Hoffs Haandbog til Grundlag er meddelt en Udsigt over den islandske Litteraturs Historie.

5te Klasse: Wimmers oldnordiske Læsebog S. 1–40. Iversens Grammatik.

Tysk.

6te Klasse: Udvalgte Stykker af tyske Forfattere fra Goethe til den nyeste Tid med litteraturhistoriske Oplysninger efter Eggers Lesebuch für höhere Lehranstalten. Repetition af Formlæren og Syntaxen.

5te Klasse: Udvalgte Stykker af tyske Forfattere fra Klopstock til Goethe i Forbindelse med litteraturhistoriske Oplysninger efter Eggers Lesebuch für höhere Lehranstalten; Lessings Nathan der Weise og Schillers Wilhelm Tell. Repetition af Formlæren og Syntaxen (efter Kaper).

4de studer. Kl. og 4de Realklasse: Hjorts prosaiske Læsebog 43 Sider af Bruchstücke 3te Sammlung og 2det Kursus S. 340–370; Schillers Wilhelm Tell og udvalgte Stykker af Hjorts poetiske Læsebog. Repetition af Formlæren og Syntaxen (efter Kaper). 4de Realklasse har desuden læst Hjorts prosaiske Læsebog 3die Kursus S. 114—144 og 2det Kursus S. 324—329. Hjorts poetiske Læsebog S. 8—23, 32—48 og 154—157 samt Digte af Bürger, Goethe og Heine. — I Reglen 2 Stile hjemme, 1 paa Skolen hver Uge, dels efter Kapers tyske Stiløvelser for Mellemklasserne, dels efter Mohrs og Outzens tyske Stiløvelser.

3die studer. Kl. og 3die Realklasse: Hjorts prosaiske Læseb. 1. Del S. 173—183, 195—235 og 340—364; enkelte Digte af Hjorts poetiske Læsebog. Repeteret Formlæren efter Kapers Gram-

matik. 3die Realkl. har desuden læst i Hjorts prosaiske Læsebog S. 122—146, 155—156, 315—324 og 336—340. Ugentlig 2 Stile hjemme efter Holbechs og Petersens Stiløvelser. Mundtlig Stil en Gang om Ugen.

2den studer. Klasse: Hjorts Læsebog S. 21—59 og 88—102. Formlæren efter Kapers Grammatik.

2den Realklasse: Hjorts Læsebog S. 13—16, 21—59, 88—105. Formlæren efter Kapers Grammatik. Omtr. 60 Stile, mest hjemme, efter Holbechs og Petersens Stiløvelser og efter dikterede Exempler.

1ste studer. Klasse: Simonsens Læsebog, Stykkerne 98, 101, 103, 104, 108, 111, 113, 115—121, 123—124, i alt 41 Sider. Artiklerne, Substantivernes Deklination, Pronominerne, Talordene, Hjælpeverberne og Verberne efter den svage Bøjning efter Kapers Grammatik.

1ste Realklasse: Simonsens Læsebog, Stykkerne 101, 103, 104, 108, 110—113, 115—121, 124—126, i alt 47 Sider, Artiklerne, Substantivernes og Adjektivernes Deklination, Hjælpeverberne og Verberne efter den svage Bøjning efter Kapers Grammatik. 15 Stile, skrevne paa Skolen efter Forberedelse hjemme (Holbs og Petersens Stiløvelser).

Fransk.

6te Klasse: Af Alfred de Vignys Roman Cinq-Mars 150 Sider. Forskjellige poetiske Stykker af Racine, Delille, Voltaire etc. Kurorisk Læsning efter Lectures choisies par Staaf, c. 60 Sider. Grammatik efter Abrahams. 76 Stile.

5te Klasse: Cinq-Mars par Alfred de Vigny, 90 Sider. Ordføjningslæren efter Abrahams' Grammatik. § 159—§ 316. Kurorisk Læsning efter andet Afsnit af Borring og Bays franske Læsetykker. 60 Stile.

4de studer. Kl. og 4de Realklasse: Foruden kurзорisk Læsning har Klassen læst af Alex. Dumas' Roman *Les Stuarts*, S. 25—68, 79—89, 127—164, 183—199. Formlæren er repeteret og indøvet ved forskjellige Stykker af Sibberns Stiløvelser. 1 Stil ugentlig.

3die studer. Kl. og 3die Realklasse: Sicks Læsebog for de højere Klasser, S. 7—15, 247—266, 353—376. Repeteret det vigtigste af Formlæren.

3die studer. Klasse har i Sibberns Stiløvelser oversat de til Pronominerne og Hjælpeverbene hørende Stykker.

2den studer. Klasse: Sicks Læsebog for Mellemklasserne S. 50—59, 119—125, 128—30, 133—138, 148—155, 173—184, 102—115, 200, 204—208 (den ældre Udg.) Formlæren efter Garrigues. Omtr. 25 Stile, mest paa Skolen, efter Sibberns Stiløvelser 1. Afdeling forfra.

2den Realklasse: Sicks Læsebog for Mellemklasserne (2den Udg.) S. 1—24, 26, 29, 30, 47, 59—63, 71—74, 77—85, 106—119, 167—175, 183—186, 187—191, 206—209. Formlæren efter Garrigues.

1ste studer. Klasse: Pios Læsebog for Mellemklasserne, S. 1—35. Formlæren efter Garrigues. De grammatiske Former ere tillige indøvede gjennem Diktat.

1ste Realklasse: Pios Læsebog for Mellemklasserne, S. 1—35. Formlæren efter Garrigues.

Engelsk.

6te Klasse: 150 Sider af Marryats Roman *The settlers in Canada*; hele Grammatiken er blevet indøvet. Til kurзорisk Læsning er engelske Forfattere i Udvalg af Løkke blevet anvendt.

5te Klasse: Største Delen af Listovs Elementarbog og af Listovs Læsebog, 1ste Afdeling. The settlers in Canada by Marryat, 50 Sider.

4de Realklasse: The settlers in Canada, Side 1—104, 218—324. Af engelske Forfattere i Udvælg af Løkke er der cursorisk blevet oversat omtr. 50 S. Den engelske Grammatik er indøvet.

3die Realklasse: The settlers in Canada, S. 1—70. Grammatiken er saavel mundtlig som skriftlig indøvet.

2den Realklasse: Listovs Elementarbog er læst fra Begyndelsen til Enden, Listovs Læsebog (1ste Afdeling), S. 1—35, 42—52.

1ste Realklasse: Listovs Elementarbog er læst fra Begyndelsen til Enden.

Latin.

6te Klasse: Cicero, Talerne for den maniliske Lov, for Ligarius og Dejotarus. Tacitus' Annaler 1ste Bog Kap. 1—52, 55—71; 2den Bog Kap. 1—17. Horats, 1ste og 2den Bog af Oderne, Brevene og ars poetica med Forbigaaelse af 12., 19. og 20. Brev i 1ste Bog. Af Madvigs carmina selecta omtr. 900 Vers. Det af Forfatterne tidligere læste, der opgives til Afgangsprøven, er repeteret. Grammatik, Litteraturhistorie og Antikviteter efter Madvigs, Tregders og Thomsens Lærebøger. Cursorisk er læst 24de Bog af Livius. 42 Versioner.

5te Klasse: Cicero, den 4de Tale mod Verres. Tacitus' Annaler, 1ste Bog Kap. 1—52, 55—71; 2den Bog Kap. 1—17. Virgil, 2. Bog af Æneiden, Horats, et Udvælg af 1. og 2. Bog af Oderne, Brevene og ars poetica med Forbigaaelse af 12., 19. og 20. Brev i 1. Bog. Af Madvigs carmina selecta omtr. 900 Vers. Grammatik og Litteraturhistorie efter Madvigs og Tregders

Lærebøger. Cursorisk er læst af Flemmers Udvalg af Sølvalderens Forfattere: Velleius S. 71—86, Plinius S. 111—119, 124—126. 58 Versioner.

4de Klasse: Cicero, 1ste og 3dic Tale mod Catilina og Talerne for Ligarius og Dejotarus. Af Sallusts Jugurthinske Krig Kap. V, 4—XVI, XX—XXXVIII, XLIII—LXXIV, LXXX—LXXXI, LXXXVI—LXXXVIII, CVIII—CXIII. Af Ovids Metamorphoser efter Blochs Udvalg: Verdensaldrene, Deucalion, Io, Battus, Europa, Cadmus, Pyramus og Thisbe. Madvigs latinske Grammatik. 98 Stile.

3die Klasse: Ciceros Tale for Sextus Roscius fra Ameria. Af Ovids Metamorphoser efter Blochs Udvalg: Verdensaldrene, Deucalion 1—157, Oeyrrhoe, Battus, Europa, Cadmus. Af Madvigs Sproglære er Formlæren repeteret, af Ordfejningslæren læst § 176—286, af Metriken § 438—446, 96 Stile.

2den Klasse: Caesaris de bello Gallico I. II—III. Af Madvigs Sproglære er hele Formlæren, og af Ordfejningslæren § 176—286 læst og repeteret (dog med Forbigaaelse af alle Anm.) 98 Stile.

1ste Klasse: Forchhammers latinske Læsebog S. 1—24. Den regelmæssige Del af Formlæren læst og repeteret. 60 Stile, tildels med Benyttelse af de danske Stykker hos Forchhammer.

Græsk.

6te Klasse: Demosthenes' 3 olynthiske Taler; Homers Odysse 6te Bog; Iliadens 6te Bog; Tregders Anthologi c. 575 Vers. Desuden er repeteret Platons Apologi, Kriton og Euthyphron; Xenophons Memor. 1ste Bog; Herodots 9de Bog; Homers Odysse 3die og 4de Bog; Iliadens 10de Bog. Formlæren er repeteret efter Tregders Grammatik; til Syntaxen er benyttet Madvigs Ordfejningslære. Mythologi og Litteratur

turhistorie efter Tregders Haandbøger. R. Christensen: Det græske Statsliv i Oldtiden.

5te Klasse: Demosthenes' 3 olynthiske Taler; Xenophons Memor. 2den Bog; Herodots 8de Bog til Kap. 78; Homers Iliade 6te Bog; Odysseens 6te Bog. Formlæren er repeteret efter Tregders Grammatik; Mythologien læst efter sammes Haandbog.

4de Klasse: Xenophons Anabasis 2den Bog; Homers Odysse 1ste Bog. Lukian efter Fibigers Udvælg S. 19--40. Tregders Formlære er læst og repe-teret.

3die Klasse: Hovedtrækkene af Formlæren ere læste efter Tregders Grammatik og indøvede ved Lunds Læsebog S. 1—21. Xenophons Anabasis 1ste Bog til Kap. 4.

Religion.

3die studer. Kl. og 3die Realklasse: Hele Balslevs Katekismus. Assens' mindre Bibelhistorie: enkelte Afsnit af det gamle Testamente, hele det nye Testamente.

2den studer. Kl. og 2den Realklasse: Balslevs Katekismus, § 66 — Slutning. Assens' mindre Bibelhistorie S. 81 — Slutning. Nogle Psalmer.

1ste studer. Kl. og 1ste Realklasse: Balslevs Katekismus, § 1- § 66. Assens' mindre Bibelhistorie S. 1—81. Nogle Psalmer.

Historie.

6te Klasse: Hele Verdenshistorien efter Thriges og Blochs Lærebøger.

5te Klasse: Oldtidens Historie efter Thriges til Rom. Den nyeste Historie efter Bloch, Nordens Historie efter Blochs Lærebog for Realskoler (med Tilføjelser).

4de studer. Klasse: Den nyere og nyeste Tids Historie efter Blochs Lærebog for Realskoler (med Tilføjelser).

4de Realklasse: Hele Verdenshistorien efter Blochs Lærebog for Realskoler.

3die studer. Klasse: Middelalderen og den nyere Tid til Ludvig XIV's Død efter Blochs Lærebog for Realskoler (med Tilføjelser).

3die Realklasse: Middelalderen og den nyere Tid efter Blochs Lærebog for Realskoler.

2den studer. Kl. og 2den Realklasse: Oldtidens og Middelalderens Historie til Korstogene (inklusive) efter Blochs Lærebog for Realskoler. De Disciple, der forberede sig til Realafgangsexamen af lavere Grad, have i en særskilt Time læst Nordens Historie til Kristian VII's Død efter samme Lærebog.

1ste studer. Kl. og 1ste Realklasse: Oldtidens og Middelalderens Historie til Korstogene efter Blochs Lærebog for Realskoler.

Geographi.

4de studer. Kl. og 4de Realklasse: Erslevs mindre Lærebog Nr. 2.

3die studer. Kl. og 3die Realklasse: Asien, Afrika, Amerika og Australien.

2den studer. Kl. og 2den Realklasse: Europa fra Kongeriget Nederlandene og Asiens naturlige Beskaffenhed; 2den Realklasse dog kun til Asien.

1ste studer. Kl. og 1ste Realklasse: Indledningen (Havets og Landets Fordeling) samt fra Kongeriget Danmark til Kongeriget Nederlandene.

Naturhistorie.

4de studer. Kl. og 4de Realklasse: Læst Blæddyrene, repeteret den øvrige Dyrlære efter Lütvens Begyndelsesgrundene af Dyrerigets Naturhistorie

Nr. 2 samt Plantelæren efter Vaupells Planterigets Naturhistorie.

3die studer. Kl. og 3die Realklasse: De højere Leddyr med Forbigaaelse af Smaakrebsene; Blomsterplanterne.

2den studer. Kl. og 2den Realklasse: De højere Leddyr; Plantens Form og Sammensætning; 2den Realklasse dog kun Formlæren. De Disciple, der forberede sig til Realafgangsexamen af lavere Grad, have tillige repeteret Hvirveldyrene.

1ste studer. Kl. og 1ste Realklasse: Krybdyr, Padder og Fiske; Plantens Form.

Naturlære.

6te Klasse (Disciplene af den sproglig-historiske Retning): Schmidts Naturlære fra almindelig Bevægelseslære til Optik. Astronomi efter Jørgensen. Repetition.

(Disciplene af den mathematiske-naturvidenskabelige Retning): Almindelig Bevægelseslære efter Ørsted. Optik efter Paulsen. Astronomi efter Jørgensen. Repetition.

5te Klasse (Disciplene af den sproglig-historiske Retning): Schmidts Naturlære til Elektricitetslæren. Repetition.

(Disciplene af den mathematiske-naturvidenskabelige Retning): Mechanisk Physik til flydende Legemers Bevægelse efter Ørsted. Magnetismen, Elektricitetslæren og Varmelæren efter Petersen. Repetition.

4de Realklasse: Lyden, Lyset og Elektricitetslæren efter Lorenz. Uorganisk Chemi efter Jespersen. Repetition.

3die Realklasse: Schmidts Naturlære til Elektricitetslæren. Repetition.

Mathematik og Regning.

6te Klasse, Arithmetik: Repeteret Arithmetiken efter Steens Lærebøger. 2 skriftlige Opgaver om Ugen.

Geometri: Analytisk Geometri efter Petersen. Repeteret Geometrien og Stereometrien efter Møllers Lærebøger. Trigonometrien efter Petersen. Konstruktionsopgaver efter Petersen. 2 skriftlige Opgaver om Ugen.

Geometrisk Tegning: Planers Bestemmelse ved Sporene samt Skæring med simple Legemer og Udfoldning af disses Overflader.

5te Klasse, Arithmetik: Logarithmer, Rækker, Rentesregning og Annuiteter, Permutationer og Kombinationer, Kjædebrøk, Binomialformlen og ubestemte Ligninger af 1ste Grad efter Steens Lærebøger. 2 skriftlige Opgaver om Ugen.

Geometri: Møllers Stereometri, Trigonometri og Konstruktionsopgaver efter Petersen. Analytisk Geometri til Cirklen efter Petersen.

Geometrisk Tegning: Fremstilling af Punkter, rette Linier, plane Figurer og simple Legemer ved deres Projektioner samt Planers Bestemmelse ved Sporene.

4de studer. Kl. og 4de Realklasse, Arithmetik: Rod, Logarithmer, Ligninger, Rækker, Rentesregning og Annuiteter efter Steens elementære Algebra. **Geometri:** 3die Kursus af Møllers Geometri. 2 skriftlige Opgaver om Ugen.

Geometrisk Tegning: Geometriske Konstruktioner, Ovaler, Spiraler, Keglesnitslinier osv.

3die studer. Kl. og 3die Realklasse: Steens elementære Algebra: Rod og Logarithmer. Møllers Geometri, 2det og 3die Kursus til § 132. 2 skriftlige Opgaver om Ugen.

Geometrisk Tegning: Geometriske Konstruktioner og Maalestokke.

2den studer. Kl. og 2den Realklasse: Møllers Geometri, 1ste Kursus. Arithmetik: Proportioner og Decimalbrøk efter Steens elementære Arithmetik, Potens efter Steens elementære Algebra. 2 Timer om Ugen praktisk Regning, 2 skriftlige Opgaver ugentlig. Disciplene, der forberede sig til Realafgangsexamen af lavere Grad, have i 2 ugentlige Timer repeteret det i 1ste Klasse læste Pensum, og desuden lært Roduddragning og Beregning af Flader og Legemer.

1ste studer. Kl. og 1ste Realklasse: Steens elementære Arithmetik til Proportioner. Møllers Grundtræk af Læren om Rumstørrelser. 2 skriftlige Opgaver om Ugen. 2 Timer ugentlig praktisk Regning.

Sang.

De 4 ugentlige Timer have været fordelt saaledes, at 6te, 5te og 4de Kl. have haft 1 Time, 3de og 2den Kl. 1 Time og 1ste Kl. 1 Time. Til Sammensang er anvendt 1 Time. 50 Disciple have deltaget i Undervisningen.

Gymnastik.

Disciplene, fordelt på 5 Hold, have deltaget i Gymnastik og Exercits, og det ældste Hold har tillige havt Hugning. 107 Disciple have deltaget i Øvelserne. For Deltagelse i Svømmeøvelserne vare 6 Disciple fritagne, af de øvrige kunne 84 svømme.

Skydning.

Undervisning i Skydevaabens Brug er meddelt i 32 Møder i Sommerens Løb. Deltagernes Antal var før Sommerferien 26 og efter samme 19. Af disse 19

Disciple have 4 opfyldt Betingelserne for Oprykning paa 600 Alens Afstand, 2 skyde paa 500 Alens, 3 paa 400 Alens, 9 paa 300 Alens og 1 paa 100 Alens Afstand. Der er afgivet i alt 1739 Skud, hvoraf 1336 med Miniéffffel, 293 med Remingtonriffel og 110 med Stuebøsse. Gjennemsnitskvotient for samtlige Skud blev 1,66. Præmieskydning blev afholdt den 13de September for de 7 ældste Deltagere med 5 Minié- og 5 Remington-Skud paa 300 Alens Afstand. 1ste Præmie tilfaldt G. Lerche med 17 Points i 10 Træffere (Omskud 3 og 2); 2den Præmie Konradsen ligeledes med 17 Points i 10 Træffere (Omskud 2 og 2) og 3die Præmie Schram ligeledes med 17 Points i 10 Træffere (Omskud 1 og 2).

Afstand (Alen).	Miniéffffel.		Remingtonriffel.		Stuebøsse.		Totalsum.
	Antal.	Treffer.	Antal.	Treffer.	Points.	Skud.	
100	288	375	224	599	5	8	5 13
300	776	708	496	1204	202	164	108 272
400	155	126	85	211	20	13	10 23
500	102	128	78	206	30	26	18 44
600	15	18	12	30	36	33	20 53
25	“	“	“	“	“	“	“ 88
Summa	1336	1355	895	2250	293	244	161 405 110 138 88 226

Til Afgangsprøven opgive de studerende
Disciple

- i Latin: Cicero, Talerne for den maniliske Lov, for Ligarius og Dejotarus, Cato major og Laelius. Seneca, Ad Marciam consolatio. Livius, 23de Bog. Tacitus' Annaler 1ste Bog, Kap. 1—52, 55—71; 2den Bog, Kap. 1—17. Horats, 1ste og 2den Bog af Oderne, Brevene og ars poetica med Forbigaaelse af 12, 19 og 20 Brev i 1ste Bog. Virgil, 3die Bog af Æneiden. Af Madvigs carmina selecta 892 Vers. Grammatik, Litteraturhistorie og Antikviteter efter Madvigs, Tregders og Thomsens Lærebøger;
- i Græsk: Plato, Apologien, Kriton og Euthyphron. Xenophon, 1ste Bog af Memorabilia. Herodot, 9de Bog. Demosthenes, de 3 olynthiske Taler. Homer, Odysseens 3, 4 og 6 Bog, Iliadens 6 og 10 Bog. Tregders Anthologi, Side 1—5, 30—48, 79—83. Grammatik, Litteraturhistorie, Mythologi og Antikviteter efter Madvigs, Tregders og Christensens Lærebøger;
- i Oldnordisk: Wimmers Læsebog Side 1—72, Ungers Læsebog Side 22—57;
- i Engelsk: Marryat, The settlers in Canada Side 1—116 og 122—158;
- i Historie: Verdenshistorien efter Thriges og Blochs Lærebøger;
- i Arithmetik: Algebra og ren Matematik efter Steen;
- i Geometri: Møllers Plangeometri og Stereometri; J. Petersens Trigonometri og analytiske Geometri; J. Petersens Konstruktionstheorier til Drejningstheorien;
- i Naturlære (Disciplene af den sproglig-historiske Retning): Schmidts Physik med Undtagelse af Lyslæren.

(Disciplene af den matematisk-naturvidenskabelige Retning) Ørsted's mechaniske Physik, Petersens chemiske Physik og Meteorologi, Paulsens Lærebog i Optik;
i Astronomi: Jørgensens Astronomi.

Til Afgangsprøven opgive Realdisciplene:
i Fransk: 105 Sider af A. Dumas' Les Stuarts;
i Engelsk: 209 Sider af Marryats The settlers in Canada;
i Historie: Verdenshistorien efter Blochs Lærebog for Realskoler;
i Geographi: Ersleys mindre Lærebog Nr. 2;
i Naturhistorie: Lütkens og Vaupells Lærebøger;
i Naturlære: Lorenz' Naturlære og Jespersens Chemi;
i Arithmetik: Steens elementære Arithmetik og elementære Algebra;
i Geometri: Møllers Geometri.

---

6. Skolens Afgangs- og Årsprøve.

Den skriftlige Del af Afgangsprøverne og af 4de studer. Klasses Årsprøve afholdes den 15de, 16de og 18de Juni; til samme Tid aflægger 5te Klasse den skriftlige Prøve; for Skolens øvrige Disciple falder den skriftlige Prøve umiddelbart før den mundtlige.

Den mundtlige Del af Prøverne finder Sted i følgende Orden:

Afgangsprøven for studerende Disciple.

Tirsdag d. 26. Juni Kl. 8.	Latin (S.)
“ “ “ — 4.	Græsk (S.)
Mandag d. 2. Juli Kl. 8.	Historie (S. M.)
“ “ “ — 3.	Oldnordisk (S. M.)
Torsdag d. 12. Juli Kl. 5.	Engelsk og Tysk (S. M.)
Fredag d. 13. Juli Kl. 8.	Naturlære (S.)
“ “ “ — 10.	Naturlære (M.)
“ “ “ — 3.	Fransk (S. M.)
Lørdag d. 14. Juli Kl. 8.	Mathematik (M.)

Afgangsprøven for Realdisciple.

Tirsdag d. 26. Juni Kl. 11.	Engelsk.
Mandag d. 2. Juli Kl. 8.	Tysk.
Tirsdag d. 3. Juli Kl. 8.	Naturhistorie.
Onsdag d. 4. Juli Kl. 8.	Geographi.
Tirsdag d. 10. Juli Kl. 5.	Historie.

Torsdag d. 12. Juli Kl. 8. Mathematik.
 Fredag d. 13. Juli Kl. 2. Naturlære.
 Lørdag d. 14. Juli Kl. 10. Fransk.

Skolens Aarsprøve.

Lørdag d. 23. Juni Kl. 8. IV. Græsk.
 Onsdag d. 27. Juni Kl. 8. IV. Latin.
 Torsdag d. 28. Juni Kl. 8. IV. Fransk.
 Tirsdag d. 3. Juli Kl. 8. IV. Naturhistorie.
 Onsdag d. 4. Juli Kl. 8. IV. Geographi.
 " " " — 8. V. Græsk.

Fredag d. 6. Juli.

Kl. 8.	Kl. 11.	Kl. 2.
a. I. Latin.	I. Religion.	1. R. Religion.
b. V. Geometri.	III. Arithmetik.	III. Geometri.
c. 3. R. Naturl.	2. R. Tysk.	II. Latin.
d. II. Fransk.	V. Oldnordisk.	III. og 3 R. Geographi.

Lørdag d. 7. Juli.

Kl. 8.	Kl. 11.	Kl. 2.
a. III. og 3. R. Naturh.	2. R. Engelsk.	2. R. Geographi.
b. V. Arithmetik.	V. S. Naturl.	III. og 3. R. Tysk.
c. 3. R. og 1 R. Engelsk.	I. Historie.	3. R. Historie.
d. I. Tysk.	1. R. Fransk.	II. Arithmetik.

Tirsdag d. 10. Juli.

Kl. 8.	Kl. 11.	Kl. 2.
a. 2. R. Naturh.	IV. Historie.	I. Naturh.
b. III. Latin.	II. Geographi.	1. R. Mathematik.
c. 1. R. Historie.	2. R. Mathematik.	V. Latin.
d. II. Geometri.		

Onsdag d. 11. Juli.

Kl. 8.	Kl. 11.	Kl. 2.
a. II. Naturh.		1. R. Naturh.
b. III. Græsk.	I. Mathematik.	III. og 3. R. Religion.
c. II. Tysk.	1. R. Dansk.	3. R. Mathematik.
d. 2. R. Fransk.	V. Engelsk.	V. Fransk.

Kl. 5 Sangprøve.

Torsdag d. 12. Juli.

Kl. 8.	Kl. 11.	Kl. 2.
a. IV. Mathematik.		
b. V. Tysk.	III. og 3. R. Fransk.	I. Geographi.
c. II. Historie.	I. Fransk.	
d.	2. R. Historie.	1. R. Tysk.
	Kl. 5. V. M. Naturlære.	

Fredag d. 13. Juli.

Kl. 8.	Kl. 11.	Kl. 2.
a. V. Historie.	IV. Tysk.	IV. Naturlære.
b. III. Historie.	2 R. Religion.	
c. II. Religion.	I. Dansk.	
d.	1. R. Geographi.	

Bogstaverne a, b, c, d betegne Værelserne, hvori der examineres; Examinationen i Naturlære afholdes i Physikstuen.

Mandag d. 9. Juli Kl. 10 prøves de til Optagelse i Skolen anmeldte Disciple; de, der ere hindrede i at møde til den Tid, prøves Onsdag d. 15. August Formiddag Kl. 8.

Udfaldet af Prøverne og Disciplenes Omflytning bekjendtgøres Lørdag d. 14. Juli Kl. 1.

Undervisningen i det nye Skoleaar begynder Onsdag d. 15. August Kl. 1.

Disciplenes Forældre og Værger samt enhver, der har Interesse for Skolen og dens Gjerning, indbydes herved til at overvære de mundtlige Prøver og Slutningshøjtideligheden.

Roskilde Kathedralskole, d. 28. Maj 1877.

P. K. BLICHERT.
